

Dvisavaitinis Ilustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI

Liepos-July 30 d., 1924

442

No. 13 (159)

M. Z.

12-jo Seimo Darbui.

Seimui artėjant, Vyčių tarpe jaučiama daugiau sujudimo, gyvumo, kalbų; teiraujamasi, kas Seiman važiuos, kokie sumanymai bus iškelti, kaip tas ar kitas mano tuo ir kitu klausimu, ir tt.

Čia mėginsiu iškelti kai kuriuos klausimus į kuriuos, gal būt, ir teks domės kreipti Vyčių Seimui. Ko anksčiau pradėsim apie juos kalbėti, to plačiau juos išnagrinėsime, įsigilinsime ir kurie pasirodys praktingi, tuos, be abejo, išskirsime vykdint gyveniman.

Būt gera, kad ir daugiau nuomonių atsiliėtų. Vienas grait suklysta. Kelioms ar keliolikai nuomonių susiję, klaidos tur išnykti, o sumanymas lieka aiškus, kaip diena.

Pirmiausia tenka pradėt nuo senų nebaigtų reikalų.

1. Aukso Kardas. Šis klausimas liko iškeltas keli metai atgal, kaip tik Lietuva liko laisva ir nepriklausoma. Kone kas metai Seimai nutarimą įsteigt Aukso Karda paantrindavo. Ir, tiesą sakant, ne Vyčiai kalti, kad Aukso Kardas da Amerikoj. Kalti tie, kurie suklaidino viešą opinią Lietuvoj ir Amerikoj. Vis tiek, tinkamai progai pasitaikius, Aukso Karda reiktų realizuoti.

2. Pernykštis Seimas nutarė prie spaustuvės įsteigt knygyną. Del daugelio kitų darbų, šis sumanymas iki šiol neįvykintas. Bet jis naudingas. Knygyną pirmoj vietoj reiktų sudaryt iš scenos kūrinių, mokykloms vadovėlių, rinktinės literatūros kūrinių ir tt.

3. Galutinai išspręst organizacijos vardo pataisos klausimą. Be abejo, Seimas remsis refe-

rendumo daviniais ir šis klausimas bus išspręstas.

4. Laikas galutinai nustatyti organizacijos ceremonialą naujiems nariams priimti.

5. Tą patį, ką apie ceremonialą, tenka pasakyt ir apie konstituciją. Ji galutinai tur būt refleksija šių laikų organizacijos dvasios, darbuotės ir tų nutarimų, kurie padaromi Seimuose.

Pašelpos, sporto, jaunamečių organizavimo reikalai teks per nauja kalbėti, nes šie, nors seni, bet visuomet nauji klausimai.

Dabar del naujų sumanymų ir įnešimų. Čia juos iškelsiu vien kaip medžiagą, kurią teks kuopoms, apskričiams svarstyti, sverti, paskui formuluoti į sumanymų ir įnešimų formas.

1. Centro Valdybą rinkt nominacijos būdu. Tai reikalinga del tinkamų asmenų pastatymo organizacijos prieky ir del didesnio sudarymo jais pasitikėjimo.

2. Centro Valdybai suteikt teisės netinkamai einantį (ypač kenkiantį organizacijai) Centro Valdybos nario pareigas asmenį pašalinti, o jo vieton paskirti kitą. Žinoma, daug "demokratiškesnis" būdas netikusį narį pašalint referendumo keliu, bet šis būdas nelankstus ir perlėtas. Lankstumas ir griežtumas kartais labai pravartūs.

3. Nustatyti Centro Valdybos ir spaustuvės direktorių santykius, kad vienoj "valstybėj" ne-susidaryt dvi "valdzios". Gal būt, geriausia spaustuvės direktoriams duot patariamąjį balsą (kaip, sakysim, rekomendavime tinkamų kandidatų vest spaustuvę, darbininkų ir tt.), o Centro Valdyba, kaip visuomet, turėtų sprendžiamąjį balsą ir vykdymo teises.

4. Spaustuvės direktoriai du kartu (pusmečiai) patikrina spaustuvės vedimo knygas — apyskaitas, bilas, sistemas ir tt., o Izdo Globėjai patikrina Centro Raštinės knygas.

Apskritai, spaustuvės direktoriams reiktų pavest atsakomybės ir kontrolės prižiūrēt spaustuvės vedimą, o ne del mados juos rinkti.

5. Centro ir spaustuvės apyskaitas sugretinti ir pavest kontrolei Vykdomosios Centro Valdybos. Dabar pas mus gyvuoja kaip ir dvi įstaiigos: Centras ir spaustuvė. Centras tur organo, pašelpos, aukų, paskolų fondus. Pajamos ir išlaidos čia eina per Centro Valdybos narių (Raštininko, Izdininko) apyskaitas (kontrolę), o spaustuvės pajamos ir išlaidos išimtinai administratoriaus nuožiūroj. Tai labai lankstus aparatas, tiesa, tik jis 'nedemokratiškas'. Sąžiniškumas, kuriuo mūsų žmonės pastatyti eit pareigas iki šiol pasižymėjo, vis gi bizny nesudaro visų pasitikėjimo garantijų. Biznis is biznis.

6. Spaustuvės administratorius samdomas Centro Valdybos, o ne Seimo renkamas. Rinktas Seimo pareigas eina iki Seimo, nors jis būtų vietoj visai netinkamu. Centro Valdybos samdytas, jei nesugeba arba netinkamas, galima pakeisti kitu.

7. Vykdomosios Centro Valdybos nariai (pirmininkas, raštininkas, izdininkas), taip pat spaustuvės direktoriai renkami iš Chicagos arba arti Chicagos gyvenanti. Organizacijos veikimui didėjant, Centro Valdybai vis dažniau ir dažniau tenka daryt posėdžius. Kai Centro nariai gyvena neišsisklaidę, tai nepridaro išlaidų. Gi tau-pumas mums labai reikalingas.

Kalbant apie Centro Valdybą, yra manančių, kad vietoj vieno vice-pirmininko būt galima turēt du arba bent tris vice-pirmininkus. Tuomet jie būt renkami iš didesnių apskričių arba centrų.

Tiek šiuo tarpu idėjų del 12-jo Seimo. Kuopos savo susirinkimuose turės dar laiko tas mintis pasvarstyti ir savo nusistatymus pareikšti per atstovus siunčiamus Seiman.

Neprivalom užmiršti ir pačių opiausių tautinių kultūrinių klausimų, kaip santykių palaikymas su Lietuva, ypač su mūsų idėjiniais draugais pavasarininkais ir ateitininkais; sudarymas tokių sąlygų, kuriomis galėtume įtraukt organizacijon plačias mases čia augusio jaunimo, keliant dvasios, proto ir kūno kultūrą.

Justas Strimaitis.

Pavasarininkų Kongresas.

PAVASARININKŲ DAINŲ IR SPORTO ŠVENTĖ IR PARODA ŠIAULIUOSE.

Bendrieji Šiaulių miesto ispūdžiai. Šiaulių miestas Didžiojo Karo metu beveik visas buvo sunaikintas. Miesto centre paliko vos keletas mūro namų ir senoji bažnyčia. Dabar didelis trečdalis jau atsistatė, kiti dar statosi. Bet dar daug griuvėsiuose.

Naujai vedamoje miesto atstatymo tvarkoje žymu, kad Šiaulių miesto Valdybai tikrai rūpi miesto gražumas, planingumas ir jo ateities plėtimasis. Išdegusių kvartalų gatvės plečiamos, medeliais gražiai nusodintos, kurie žaliai dažytais basleliais aptverti. Mediniai susmukę namukai, kur nesudaro ypatingų sunkumų, tuojau nugriaunami, kiti trumpam laikui palikti. Mūriniams namams, kaip girdėt, duota laiko per 20 metų tolyn nuo gatvės nusikelti, kurie yra nauju miesto planu gatvėn išsikišę.

Miesto sodeliai tvarkingai laikomi, takai pilti žvyriam, gėlynai stropiai prižiūrimi.

Miesto gyventojams griežti parėdymai pildyti kai kada sunku, bet be jų sunku būtų tvarkytis ir iš griuvėsių gražiai atsistatinėti.

Septyni tūkstančiai dalyvių. Pavasarininkai — Lietuvos Katalikų Jaunimo Sąjunga — š. m. liepos 5, 6, 7 d., skelbė didelį Jaunimo Kongresą su Dainų ir Sporto Švente, į kurį laukė atvažiuojant į Šiaulius 4—5 tūkstančius dalyvių. Aš maniau, bus labai gerai, jei suvažiuos koki trys tūkstančiai. Tai jau ir tai būtų didžiausias visų nepriklausomų Lietuvoj įvykusių suvažiavimų. Tuo tarpu — mano apsirakta: suvažiavo, mano apskaitymu, ne mažiau kaip 7000 dalyvių. Tai negirdėtas lig šiol kongresas, negirdėtas toks gausingas kultūrinės organizacijos Lietuvoje suvažiavimas!

Jau mano nuvykimo dieną, liepos 6 d. po piet, organizacinio Kongreso Komiteto buvo baigiama priiminėti ketvirtas tūkstantis kongresantų. Šeštadienio vakare ir naktį atvyko dar 1400; sekmadienio rytą ir prieš piet traukiniais ir šiaip pėsčių iš apylinkių atvyko dar apie tūks-

tantį. Aplinkinės kuopos išsirikiavę, kai kurios dar vienodai pasirėdę, su vėliavom dainuodami atėjo pėsti į Šiaulius. Jurbarko kuopa ėjo apie 40 kilometrų į geležinkelio stotį pėsti. Koks pasišventimas! Buvo pagaminta 6000 Kongreso dalyvių bilietėlių; tų, pagaliau, pritrūko ir kiti turėjo dalyvauti parodydami vien nario bilietą. Todel toliaus tikro skaičiaus susekti nebuvo galima.

Nors Kongreso Rengimo Komitetas, būdamas atsargus, užėmė užpirko visas esamas Šiauliuose sales, kinematografus, posėdžiams, abi gimnazijas, mokytojų seminariją, visas kitas, atostogu metu laisvas, mokyklas ir visus viešbučius ir daug privačių butų nakvynėms — vis vien buvo per ankšta posėdžiauti ir nakvoti.

Posėdžiai ėjo regijonais: Dzūkų, Zanavykų-Kapsų, Aukštaičių ir Žemaičių, kiekvienas atskiroj salėj, atskirais prezidiumais, tik panašiom darbų programom. Kai pamėgino bendro Kongreso atidarymą daryti "Illuzijos" salėje — trys ketvirtadaliai liko už durų arba gatvėje. Tada visi perėjo į miesto sodą prie Dainų šventei paruoštos estrados ir ten atidarė Kongresą, išklausė sveikinimų, ir tt. Tiktai apie porą valandų trūkęs lietus daugeliui permerkė drabužius. Bet nieko nepadarysi: "į balą puolęs, sausas nekelsi", į tokį milžinišką Kongresą nuvykęs visų patogumų nesužiūrėsi.

Pati Dainų Šventė. Dainų šventei nuskirta laikas per dvi dienas, liepos 5 ir 6 d., 7 val. vakaro.

Pusiau septintą gimnazijos kieme išsirikiavę chorai, su savo kuopų vėliavom, orkestrais vedini, vienas po kito traukė į Miesto Sodą, kur buvo specialiai Dainų Šventei paruošta atatinkama tūkstantiniam chorui pakiluma estrada. Kongreso dalyviai ir Šiaulių miesto ir apylinkių publika pradėjo plaukti prie sodo vartų. Policija ir Kongreso tvarkdariai vos vos begalėjo atlaikyti publikos plūdimą. Kongreso buvo 120 tvarkdarių. Vieni jų grandine arba per tankų atstumą nuo vienas kito saugojo įėjimą prie estrados ir garbės svečiams skiriamą vietą. Kiti daugiausia skautai sulipę ant mūro tvoros saugojo ją, nes daugelis ėmė lipti per tvorą. Treti prie įėjimo vartų.

Atėję chorai, didžiulės estrados šalimis, per kokią porą metrų nuo viena kitos sustatė vėliavas, o "Pavasario" Centro Valdybos vėliavą pritaaisė prie jungtinio choro aukštai padarytos dirigento vietos ties estrados viduriu. Dalyvavo vieton paskelbtų 24 tik 20 chorų, 18 pavasarininkų ir 2 svečių teisėmis Šiaulių "Garso" ir Telšių "Kankalių".

Atėjo ir Muzikų Komisija: mūsų kompozitoriai J. Naujalis, Komisijos Pirmininkas, prof. T. Brazys ir Pavasarininkų Himno autorius p. Kačanauskas ir susėdo prie specialiai jiems parngto stalelio tiesėj publikos pusėj.

Susėdo atvykę iš Kauno aukštieji garbės svečiai Jų Ekscelencijos Žemaičių Vyskupas Karevičius, Žemės Ūkio Ministeris M. Krupavičius, Švietimo Ministeris, buvęs "Pavasario" Centro Valdybos Pirmininkas d-ras L. Bistras, paskui Seimo atstovas A. Šmulskštys, prof. M. Reinys, prof. Česnys, Valstybės Dramos Direktorius poetas Liūdas Gira, Kauno Bazilikos Viceprepozitas kun. P. Dogelis, Šiaulių miesto aukštesnieji dignitoriai ir kiti garbės dalyviai, kurių skaičius pripildytų didoką salę.

Chorų ir orkestrų dirigentai sėdėjo kairėj pusėj arčiau estrados.

Prieš pusiau aštuntą Dainų Šventės Vedėjas Ap. Likerauskas, įsilipęs laipteliais dirigento stovyklon, Lietuvos Himnu (jungtinis choras ir orkestrai) atidaro Dainų Šventę. Tūkstantinė balsų audra sujudina publiką, griausmingas "Lietuva Tėvynė mūsų" aidas paplinta už sodo ribų. Nesuskubusi gauti bilietų publika ima gulti ant tvoros, tvarkdariai ir policija vos sulaikė. Tolesnį dainavimą turėjo pertraukti ilgam pusvalandžiui, kad publika neišverstų tvoros iš įėjimo pusės.

Tuo tarpu Šventės Rengimo Komiteto garbės Pirmininko Šiaulių Miesto Burmistro vardu Miesto Vald. Pirmininkas sveikina visus Šventės dalyvius, pabrėždamas didelį dainos vaidmenį tautos gyvenime ir kultūros augime.

Po sveikinimo žodžių baltai parėdytos mažutės mergaitės, tarsi angeliukai, atneša į baltus, kaip ir priegalvėlius, susmaigytus Dainų Šventės ženklelius choristams ir dirigentams. Centro Valdybos Pirmininkas prof. Eretas pirmąjį ženklelį prisega Dainų Šventės Vedėjui, šis antrą — Pirmininkui, paskui chorų ir orkestrų dirigentams, J. E. Žemaičių Vyskupui, Ministeriams ir vienam kitam Dainų Šventei pasidarbavusiam. Kiti ženkleliai buvo įteikti visiems chorų ir orkestrų dalyviams.

Ženklaais pasipuošęs jungtinis choras gieda Pavasarininkų Himną, diriguojant autoriui muz. A. Kačanauskui.

Paskui dainavo atskiri pavasarininkų chorai konkursui: Kuršėnų kuopos 28 asm. choras dirigento A. Brazausko, Pabiržės 39 esm. — P. Martinonio, Eržvilko 40 asm. — Batoro, Utėnos 52 asm. — V. Butvilos, Linkuvos apie 60 asm. — Jovaišos, Šiaulių "Garso" (kaipo svečiai, ne konkursui), 90 asm. — komp. Gaubos, Pilviškių apie 17 asmenų — kun. Pėstininko, Jurbarko

43 asm. — Pociaus, Kelmės 31 asm. — J. Klaskausko, Tauragės 30 asm. — Dirginčiaus, Telšių "Kanklių" choras 38 asm. (ne konkursui) — Marijožiaus. Orkestrai išstojo konkursui Jurbarko kuopos 12 instrumentų kapelmeisterio V. Giedraičio ir Telšių 13 instr. kapelm. J. Kisieliaus. Iš viso konkursavo 9 chorai ir du orkestrai. Kiti 11 chorų dalyvavo tik jungtiniame chore, kurs sudarė apie 950—970 asmenų, keturi chorai neatvyko, vienas pav-kų atvykęs extra prisidėjo. Kelmės ir Šeduvos orkestrai dalyvavo tik jungtiniame chore.

(b. d.).

—x—

Jurgis Daina.

JAUNYSTEI.

(sk. *Antaninai S—tei*).

Jaunyste! kur tu pradingai,
Ir kam mane žavėt nustojai?
Tavęs aš laukiau taip ilgai,
Bet tu vien suviliojai!..

Atėjus džiaugsmo šypsena,
Jaunam man laimę pažadėjai;
Svajone, monais dyvina,
Jausmus pavergt suspėjai...

Ir vėl, kaip rūkas, rytmety,
Žuvai pradžioj vargios kelionės,
Palikus mano atminty
Skausmams vienas svajones!

5—XII—22., 5 p. p.

—o—

Jurgis Daina.

* * *

Ar žūsiu aš jaunas su savo svajonėms,
Kas man pasakys?
Kas žengiant prie tikslo skaudžias abejones
Ūmai išblaškys?
Kas širdį išraus iš jausmingos krūtinės,
Kad ji nemylėt'
Kas mano svajones širdies deimantines
Išrišti galės?!...
Aš būčiau laimingas varguolis—bernelis
Man būtų smagu
Kentėti sunkusis, žiaurusis vargelis
Tarp būvio bangų!
Aš tamsųjį savo žinočiau likimą
Ir... gal ateity
Suraščiau man skirtą darbe pašaulimą
Ir dirbčiau vilty!

K. Makrickai,
19—V—19 m.

Jurgis Daina.

BIJŪNO ŽIEDUĖ.

Sakyk, ziedeli bijūnėlio,
Ar ilgai tu žydėsi?
Ar tu sulauksi rudenėlio
Ir vis taip pat žērėsi?

Dabar tau linksma, bijūnėli,
Žydi kartu su rozėms —
Jos giliam tyliam vakarėly,
Užvydi tavo grožėms!

Jos tave gerbia, tave myli,
Bet tu?.. Oi puikorėlis!..
Šaltai žiūrėdams į jas tyli
Rytelis, vakarėlis!..

Jos nori meilės, ją svajoja
Gilioj, tamsioj naktelėj,
Be jos gi—graudžiai aimanuoja
Bevydamos povaliai...

Petrapilis, 1918 m.

—o—

Vēversėlis.

NAKTIS JŪROJE.

(*Trioletas*).

Jūros kriokia ir putoja,
O staugimas koks girdėti, —
It dievaitis koks atjoja,
Jūros kriokia ir putoja.

Bangos ūžia, aimanuoja,
Vienam jūroj reik drebėti...
Jūros kriokia ir putoja,
O staugimas koks girdėti!

—x—

Vincas Silpnutis.

PRAEITIES TAKAIS.

Kur žengi—visur paslaptis viešpatauja:
Vien girios aplinkui... draugai...
Visiems laimė šviečia... už būvį kariauja,
Bet tai argi tęsis ilgai?!..

O, širdie, gal liūsti tai visa netekus,
Kad žiba žvaigždutė silpnai...
Gal ilgesiu baimės tu esi sukepus,
Kurios neužmiršta sapnai?..

Utena, 1923—VI—II.

v Kristus ir Sėtonas.

Tas atsitikimas nežinia ar buvo, bet jis galėjo būti.

Šitai, vienas labai rimtas vyras priėjo prie krašto ežero, kuris yra labai gražus ir malonus tarpe labai gražių ganyklų; tai yra, prie krašto Galilėjaus ežero.

Jis — tas rimtas vyras ieškojo nuošalybės ir ramumo. Nuošalybės dėl minties; o ramumo dėl sielos. Nes jis ir vėl norėjo apmąstyti tą viską, kas jau buvo pergyventa, ir tą, kas dar bus pergyventa. Pradžią galo jau buvo artima... Jis atsistojo ant kalnelio prie vandens prausiančio į auksą panašų smėlį, ir paskendo mintyse. Jo gražūs garbiniuoti, ilgi plaukai sviro ant jo augštos ir labai gražios kaktos. Ir jis savo plonais, ilgais saule apdegusiais pirštais drūčiai spaudė savo smilkinius. Jo galva, apsunkinta mintimis, nusviro ant krūtinės.

— Apie ką Jis mąsto? — neramiai sušnabzdėjo gėlės, kaip išgązdinti vaikai.

Apie ką?! — ūmai suriko žuvėdros, tykojančios sužvejoti žuvelę, kitą.

— Jam reikia eiti Kalvarijos Kalnan — atsakydamas suošė vėjas.

Ir tą išgirde, ramūs ežero kraštai, ežeras ir visa apylinkė, tarsi gyvai, sopulingai sudejavo:

— O, Didis Mistre!

Graži ežero vilnis tyliai atplaukė prie krašto ir nepatėmyta prisiartinė prie Jo pėdų ir bailingai palietė jas. Tai valandėlei Jis tarsi išbuodo iš užsimąstymo ir atsiminęs, kad Jis pamiršo pasveikinti juos — visus čia jau esančius daiktus, tai ir tarė:

— Ramybė jums!

Tarė tą maloniai dangui, žemei, ežerui ir visai apylinkei.

— Ramybė Tavo Sielai, Mokytojau! — atsakė Jam dangus, žemė, ežeras ir visa apylinkė.

Bet Jis ir vėl giliai užsimąstė. Ir taip be-mąstant, Jis liko it suakmenėjęs. Buvo tai rytmetis. Žavėjantis grože dangus kvėpė dideliu karščiu; bet šis didelis Galilėjaus ežeros panašus į arfą, sumaišė savo vėšų orą su dangaus karščiu ir tuomi padarė orą neapsakomai malonų. Ir Jis — tas užsimąstęs vyras gertė gērė, nes toks puikus oras atgaivina mintį ir kraują širdies. Ir Jis vis nuolat, be pertraukos, mąstė ir mąstė. Laikas bėgo, o Jis vis mąstė ir mąstė. Gi pasekmės aiškiai buvo matomos ir pradžia galo artinos... Kada tas atsitiks? Kur? Getsemano Darže. Nakties laiku. Taip! Tenai vienas

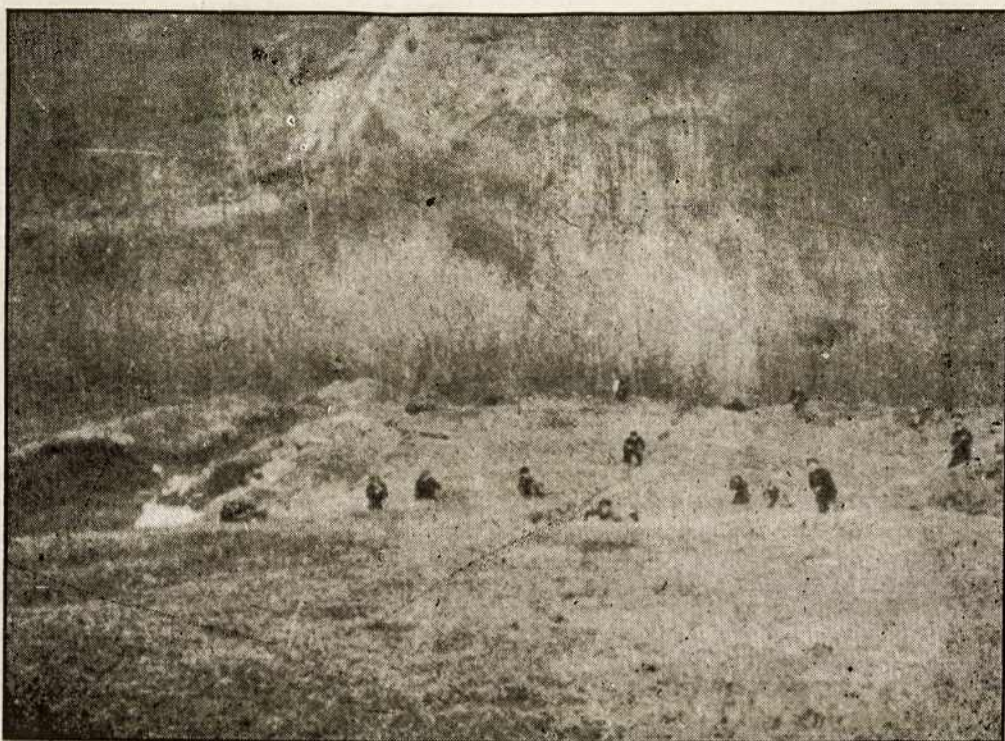
Jo mokinių prisiartinęs prie Jo, ir savo pabučiavimu išduos Jį Jo priešams. Ką pasakyti Jam? Ar: "Per pabučiavimą išduodi Sūnų Žmogaus? Tik tą? O po to?.. Tamsumoj nakties ateis žmonės su žibintais, kardais ir durtuvais... Karštakraujis Petras ištrauks kardą, norėdamas apginti Mistrą. Bet, vienok, kad palikus ištikimu savo idėjai ir mokslui, reikės būtinai Petrai tarti: "Įdėk kardą į makštis, nes kas kardu kovoja, tas nuo kardo ir žūva". Juk: "Mylėk artimą savo, kaip patį savę". Yra tai pamatas ir stogas namo, kurio Jis nori būti statytoju... Tai kam reikalingas kardas tame atsitikime? Bet kas po to?.. Koks bus Jo likimas?.. Jis ir vėl, ir tai dar giliau užsimąstė, rankomis drūčiai spausdamas savo smilkinius. Jis matė koaiškiausiai, kaip štai Jį velka gatvėmis pilnomis žmonių kilpa užnėrę kaklą. Kodel?.. Už ką?.. Jis sudrebėjo. Toliau, Jam vėl aiškiai pasirodė, kaip Jį plaka botagais; ir tie botagai, kaip nuodingos engės drasko ir kandžioja Jo kūną. Ir štai, valandėlei visa sujudo, o Jis sudejavo, aimanuodamas: "O, Tėve mano! Tėve mano! duodamas man dievišką dvasią, kodel Tu nedavei ir kūno, kuris neatjaustų skausmų?! Bet štai tuč jam atėjo mintis, kad tokiam atsitikime, tai stoka pasiaukavimo meilės. O juk Jis yra netiktai teisybė, bet ir meilė. Tad reikia būtinai išpildyti viską...

Išgydęs silpnumą kūno, kilnia minčia Jis ir vėl tarsi sustingo, suakmenėjo, paskendęs mintyse. Bet ir vėl prieš Jį apsiareiškė paveikslas, ve toks:

Šitai Jį guldo ant kryžiaus prastai padirbto. Numidijonas brunu veidu stato Jo delnan geležinį vinį ir augštai užsimoja kūju, kuriam puolant ant vinio, skausmas, kaip ugnis, užsidega Jo visame kūne; o tuo tarpu Jis mato pašiepiamą, juokus tų, už kuriuos Jis liuosnoriai pasiaukavo. Jis pasikėlė kentėdamas neapsakomus skausmus ir kankinimus. Tarsi ugnis apėmė visą Jo kūną, neleisdama Jam ramiai mąstyti. Ką Jis turės daryt? Ar šaukt penkis tūkstančius angelų, kad jie Jį, Jo kūną apgintų nuo kankinimų? Ar šaukti juos, tuos dangiškus kariuos? Jis žvilgterėjo viršun, į dangų, tarsi ieškodamas atsakymo. Bet vienok dangus buvo gražus ir ramus... kaip ir pirmiau.

— Viskas tebūna sulig Tavo liuosos valios! Tū gali kentėt ir nekentėti; tai Tavo liuosos valia.

Bet... bet jei kūnas negalės Jį iki galui nešti,

LIETUVOS SKAUTAI KAUNO APYLINKĖSE.

Lavinasi, kad atėjus valandai, galėtų padėt atgaut iš lenkų Vilnių.

Jam tarnauti... tai ar angelų kariuomenė bus paklusna Jam?.. Jis žvilgterėjo aplinkui, ir ūmai pamatė, kad šitai ant vienos čia jau šale esančios augštos ir blizgančios, kaip brangakmenis apkaišyto sosto, uolos, apsireiškė esybė labai didelė, galinga, išdidi ir puiki, ir labai puošniai ap-rėdyta rūbuose Asirijos valdono. Ir Mokytojas išgirdo iš jos (esybės) štai ką:

— Aš atėjau pasikalbėti su Tavim! Aš esu nepermaldaujamas priešas Tavo Tėvo. Aš esu tas, kurio vardas yra...

— Šėtonas! — liūdnai tarė vieton jo Mokytojas. — Tu galėtum net ir užtylėti kas link tavo vardo. Kadangi tik piktybė ir melas eina taip panašiai, kaip tu. Teisybė ir meilė yra gražūs savaimi, tad jie ir nereikalauja papuošalų.

Šėtonas į tuos žodžius pragariškai nusišypsojęs tarė:

— Tu visuomet esi teisingu, Mokytojau; bet vienok ne apie tą dabar eina dalykas. — Dalykas yra tame, kad kada dangus tyli matydamas Tavo kankynę, tai tegul prakalba nors pragaras... Kada meilė apkurto, tada vieton jos nori kalbėti piktybė... Tai ve ko aš atėjau pas Tave...

— Kad gundyti manę taip pat, kaip kad tada tyruose? — tarė Mokytojas. — Su duona? Su galybe? Su kuomi daugiau manai?...

Šėtonas del tų žodžių sujudo, kaip didelė gaisro liepsna ir tarė:

— O ne, aš nemanau tą patį atkartoti. Ir be to, laike paskiausiųjų trijų metų pas manę apsi-reiškė nemalonus atsimaitymas būdo.

— Koks? — užklausė Mokytojas.

— Toks, kad pirmą kart laike tų trijų metų atsidūriau labai nemaloniame užsiėmime — at-sakė šėtonas.

— Kokiame? — vėl užklausė Mokytojas.

— Tokiame, kad stebėjau gražybę Tavo sielos, o, Sūnau Žmogaus! — šūkterėjo jausmin-gai, nors pasityčiodamas šėtonas.

— Tu meluoji ir šiepi — subarė jį Mokytojas.

— O, jei taip būtų! — tarsi dejuodamas at-sakė šėtonas. Ir tuomi jo atsakymu išsigandę paukščiai pakilo iš savo vietų ir palėkė atsitūpė ant tolimesnių uolų. O šėtonas, kurio akys žybė-jo, kaip du perkūnijos žaibai, tęsė toliaus šiais žodžiais: — Bet aš skubu pažymėti, kad Tavo idėją aš negerbiu, nes aš netikiu į ją. Vien tiktai Tavimi aš esu sužavėtas, kaip gražiausiu paveikslu; kaip gražiausiu spinduliu ikišiol dar man nematytos saulės!

— Bet ar tu netiki Manimi, tarė Mokytojas, kada aš sakau: viskas išsipildys nuo pradžios iki galui...

— Ne, aš netikiu, nes Tavo sąprotavimas yra klaidingu. Nes tu viską sprendi sulig savęs; bet pasaulis ne yra Tu; o Tu nesi pasauliu. Tu matai nuožmų numidijoną, kuris kala geležines vinis del Tavo kojų ir rankų ir Tu pats sau sakai: Aš esu jis, o jis yra Aš. Tu jam neši viešpatiją meilės, tuo tarpu, jis Tau kala geležines vinis. Ir ar Tu dar nematai savo klaidos?!

— Ir ką toliau? — liūdnei užklausė Mokytojas.

Gi jie abu stovėjo kits prieš kitą ant žaliujančių kalnelių, kaip du kodidžiausi vienas kitam kontrastai — priešingumai, nes vienas jų — Mokytojas — buvo panašus į kogražiausią dieną; kitas gi — šėtonas — į kotamsiausią, baisią naktį.

— Ką gi tu pasakysi toliau?! — atkartoj Mokytojas.

Šėtonas sušuko:

— Pasaulyje stoka liauro Tau tinkančio; bet Tau gaminami yra viniai ir botagai! Klausyk! Jeigu dangus tyli, tai aš protestuoju prieš tą neteisybę! Aš protestuoju!! Aš prižadu Tau!..

— Ką? — užklausė Mokytojas.

— Pagelba! — atsakė šėtonas.

— Tu — man?! — nustebo Mokytojas.

— Ar Tu stebies?! — suriko šėtonas drebėdamas savo purpurų rūbuose, panašus į liepsnos stulpą. — Juk aš Tau pasakiau, kad buvo momentas, kada aš stebėjau gražybę Tavo sielos. Todelei aš noriu išgelbėti Tave nuo Tavęs pačio... Prieš valandėlę Tu mąstei: ar šaukti penkis tūkstančius angelų, kad apgintų Tavo kūną nuo kančių!

— Tai buvo vien tik momentalis šauksmas silpno kūno, bet ne dvasios — tarė Mokytojas.

— Jie yra sau tolygūs! — sušuko šėtonas. — Aš neatėjau, kad tą Tau išmėtinėti; bet visą mano galybę pavesti Tavo tarnybon...

— Kokią? — paklausė Mokytojas.

— Aš prižadu ir prisiekiu!!... karščiaivos šėtonas.

— Kuomi? Ar mano idėja? — žingeidavo Mokytojas.

— Mano netikėjimu į Tavo svajonę ir mano tikra pagarba del grožės Tavo sielos! — skambėjo šėtono atsakymas.

— Ką tu nori suteršti? Arba, kaip meluoti, apginti? — tarė Mokytojas.

— Tą, Kurį aš noriu sergėti, kaip kūdikį!!! — suriko šėtonas.

Gi jie kalbėjo tarp savęs, kaip viską naikinantį vėsula ir šnabzdėjimas gyvybę teikiančio

oro. Kaip šušėjimas gaivinančio lietaus ir ošimas viską pakeliu triuškinančios lavinos*).

— Aš prižadu ir prisiekiu,—šėtonas atkartoj blizgėdamas savo brangiais papuošalais. — Šitai į pirmą Tavo sutikimo ženklą, aš pasiūsiu ne penkis tūkstančius balių angelų, bet milijonų milijonus mano tarnų, negailestingų, kaip tyrlaukio vėsula, kurie apgins Tavę, neduos Tavo kūno pažeminimui ir kančioms!

— Bet ką tu reikalauji, kaip atlyginimą? — paklausė Mokytojas.

— Nieko! Aš vien tik trokštu sergėti Tavę, kaip gražiausią pasaulio gėlę — atsakė šėtonas.

— Bet prieš ką aš pavartosiu durtuvus ir kardus tavo jėgų? — vėl paklausė Mokytojas.

— Prieš tuos, kurie norės užpulti Tavę!!... — atsakė jam šėtonas.

Gi tuos žodžius šėtonas išmetė iš savęs, kaip ugnikalnis verdančią *lavą***), visas drebėdamas del didelio piktumo. Rodės, kad štai neva vėsula sužė. Jis visas drebėjo, kunkuliavo, it puode verdąs vanduo, mėtėsi, blaškėsi ir vos tik po to valandėlei truputį nusiramiño. Tuo tarpu Mokytojaus, veidas kaip ir visuomet, buvo labai gražus ir ramus...

Bet ir vėl šėtonas baisia sudrebėjo apimtas piktumo ir kaip užianti jūrų vėsula pradėjo:

— Tu esi labai graži gėlė, per apsirikinimą išdygusi dugne tamsios bedugnės, skradžios! Ir štai aš noriu stoti prieš Tavę, kaip sargas su manó kardu ir durtuvu! Kad... kad nenupultų ant Tavo kilnios galvos nei vienas akmuo jau artėjančios *lavinos*!!....

Suprask manę! Aš esu tas, kuris nieko ir niekad nemylėjo!.. Ir štai aš Tavę maldauju prie Tavo pėdų!..

— Aš tau sakau ir tą visuomet sakysiu, — ramiai tarė Mokytojas, — kad kardas ir durtuvus panaikina tiktai kūną, bet nepergali, nepanaikina idėjos. Mirtis gali būti vien tiktai pergalėta per mirtį. Ir išties sakau tau: Aš esu valdonas minties ir vienatinis pergalėtojas jos!

— Bet jų rankose žiba vynys parūpintos Tau!!... — suriko šėtonas.

— O mano širdyje del jų jau yra meilė ir atleidimas — tarė ramiai Mokytojas.

— Beproti!! — sušuko šėtonas sopulingu balsu prarasdamas viltį sugundyti Jį. — Šitai aš, aiškiai matau, kaip linksmi dainuodami suka botagus, su kuriais plaks Tavo nekaltą kūną!!!

— Nes jie nežino, ką daro, — tarė Mokytojas. — Aš esu juose, o jie — manyje. Jei jie

*) *Lavina* — nuo kalnų slenkas sniegynas, ir viską pakeliui naikinantis.

**) *Lava* — ugnikalnio — *vulkano*—išmata.

nelaukė manęs taip pageidaujamai, kaip tas turėtų būti, tai ar aš negalėčiau ateiti pas juos?

Ir Jis atkartoję tą aiškiai, griežtai, nors maloniū balsu, kaip barstydamas kvepiančius žiedus:

— Aš esu juose, o jie — manyje!

O šėtonas tą išgirdęs, nesavo balsu suriko:

— Ir tas numidijonas kūju ir vinių ranoke, ar ir jis taip pat yra Tavyje!?!..

— Aš pasakiau tą, ką jau pasakiau — skambėjo ramus Mokytojo atsakymas.

— O, Tu, esi per daug geraširdis, todėl ir negali turėti tikro supratimo apie dalykus!... Vėl suriko šėtonas.

— O tu esi per daug piktas, todelei ir negali permatyti ateities dalykų ir atsitikimų — atkirto Mokytojas.

— Aš matau viską, kas tik yra, ir tokiu, koku kas yra — rėkė šėtonas balsu panašiu į žvangėjimą kovojančių kardų. — Ir, jei Tu nori, Tu gali persitikrinti mano gabumu tame dalyke. Klausyk! — jis — šėtonas — tarė sopulingu maldaujančiu balsu.

— Gerai, tarė Mokytojas, užmerk valandėlei tavo akis.

Ir į tuos žodžius, kaip du perkūnijos žaibai, užsimerkė šėtono akys. Ir viskas nutilo ir ap-rimo.

— Tylėk! tuojaus duos savo paskutinį atsakymą Mokytojas ir Dievas — tarė Mokytojas.

Ir Jis — Mokytojas — priėjo prie oleandro krūmo apdengto šviesiai raudonais žiedais. Ir viena šakutė, tarsi jo laukdama, pasilenkė link Jo rankos, ir Jis nuskynė jos vieną žiedą.

— Tas ne del manęs, bet del netikinčio, kad jis ir vėl pradėtų tikėti — tarė Mokytojas. Po to pasilenkė prie smėlių ir ką tai iš jų išėmė savo pirštais, padaręs duobutę.

— Tu, kaip visuomet, atsakysi man prilyginimu — tarė šėtonas.

— Taip, atsakė Mokytojas, ir tęsdamas tarė: ve, stverk tą, ir priparodyk savo gabumą matyti, suprasti viską ir atspėti ateitį.

Ir tą taręs metė link šėtono tą, ką jis turėjo rankoje.

Ir štai dvi šėtono akys, it perkūnijos žaibai, ir vėl sužibėjo. Bet tylą dar viešpatavo, kaip ir pirmiau. Šėtonas akyliai žiūrėjo, laikydamas ant delno tą, ką metė link jo Mokytojas. Ir keletą kartų jau žiojos, kad prabilus, bet vis dar užkando lūpą, matyt, bijojo, kad neapsirikus. Bet gale, pamąstęs, nusišypsojo ir, it liutas, užkluptas iš visu pusių medžiotojais, suriko:

— Šitai yra viskas, ką aš matau be apsirikimo ant mano delno, tokiu, koku tas yra... Žiedas oleandro, gražus nekaltybės tyrumas ir...

— Ir ką daugiau? — paklausė Mokytojas.

— Ir ką tai panašaus į pelenus, gabalėlis negyvo puvėsio ir išdžiūvusios pinties iki paskutinio lašo gyvybės — atsakė šėtonas.

— Ar tu gerai ištyrei tą, apie ką tu kalbi? — vėl tarė Mokytojas.

— Aš matau tą, kas yra. Ir tuoj aš išaiškinsiu Tau tą Tavo prilyginimą! — išdidžiai šukterėjo šėtonas.

— Šitai, tas gražus tyrybės oleandro žiedas reiškia Tavę; o gabalėlis išdžiūvusios pinties — numidijoną, kuris gamina Tau botagus ir vinius;

— Ar tu pasakei viską? — paklausė Mokytojas.

— Tai viskas, ką aš pasakiau — atsakė šėtonas.

— Gimęs neregis! — sušuko Mokytojas. — Tas, ką tu manai esant gabalėliu išdžiūvusios pinties

— yra sudžiūvus šaknelė tos pačios oleandro, nuo kurios nuskyniau žiedą. Ir kuris gi augintojas gėlių, vieton pagirdyti ištroškusią, miegančią šaknelę, gyvybę teikiančiu vandenėliu, norėtų ją nukirpti kvailybės žirkklėmis?

Ir atsigrįžęs link ežerų tarė: — Ežere Galilėjaus, aš tariu tau: pagirdyk trokštančią, kad ji nereikalautų trokšti tamsoje ir mirties prieglobsty; bet tegimdo žiedus pergaici teisybės.

Ir ramus, snūduriuojantis ežeras, kaip koks milžinas, tuoj sujudo stumiant link krašto vilnį. Ir vilnis ši ramiai prisiartinio prie krašto, užslinko ant sausumos ir pripildžius duobutę gyvybę teikiančiu vandenėliu, sugrįžo į ežerą atgal.

— Ištikrųjų sakau tau! — tarė Mokytojas atsigrįžęs į savo priešininką — šėtoną, — rytoj čia augs gėlės, žiedai, kaip tie, kuriuos tu laikai savo rankoje!

Į tuos Mokytojaus žodžius iš šėtono lūpų išsiverzė vaitojimas panašus į uolos puolimą skradžion:

— O, didis, Mistre!!! Kadaise aš reikalavau nusižeminimo nuo Tavęs!! Bet... bet dabar, maldauju! pavelyk tik man stovėti prieš Tavę ant kelių... Dabar tik pavelyk man būti vien tik sargu Tavo gražybės, kad Tavę nepasiektų akmenys jau prisiartinančios lavinos!...

Bet vienok Mokytojas griežtai, kaip kad kadaise tyruose, atsakė:

— Šalin nuo manęs, šėtone!

Ir šėtonas pranyko, lėkdamas nuo uolos, kaip vėsula.

O Mokytojas ir vėl priėjo prie žydinčio krūmo, kad paskutiniu kartu pakvėpavus jo žiedų maloniū kvapsniu, kuris sustiprina mintį ir kraują širdies. O krūmas, Jam prieinant, palenkė link Jo savo visus žiedus aimaningai šnabzdėda-

mas: "Ve, jie Tau, Kuris žygiuoja Kalvarijos Kalnan!"

Ir panašiai ir dangus, ir žemė, ir ežeras, ir gėlės ir viskas, ką mato akis ir girdi ausis, sudrebėjo, kaip krūtinė pilna skausmų, širdgėlių, ir verkšmingai prabilo: "Ta auka — Aukai; Meilė — meilei!"

Ir atsisveikinęs su gėlėmis, Jis — Mokytojas — vėl pasinėrė į gilų užsimąstymą. Mąstė, troško, kad greičiauėjus į Getsemano darželį, o po to Kalvarijos Kalnan ir... ir ant kryžiaus... Del visų, net savo priešų, budelių labo.

Pabaiga: Manykime, kad ši pagunda gal ir nebuvo, bet ar ji negalėjo būti?

Iš Esperanto kalbos sulietuvino

K. Vidikauskas.

J. Naruševičius.

GAMTOJ PASIDAIRIUS.

Aš paklausiau vieną kartą
Skaisčiai žibančių žvaigždelių:
Kas jums liepia kasdien šviesti?
Keno pildote jūs valią?

Kas kelius padangėj rodo,
Nei vienos nesuklaidina?
Kas kiekvieną savo vietoj
Užtekėti išmokino?

Kas per amžius jus užlaiko
Ir suteikia tiek galybės,
Kad jūs niekad nesimainot,
Visuomet turit šviesybės?

Ir žvaigždelės, kur padangėj
Taip skaisčiai gražiai žibėjo,
Dar skaisčiau pradėjo šviesti
Ir lyg, rodos, prakalbėjo:

— Mums Aukščiausiasis liepė šviesi
Ir Jo pildome mes valią.
Jis nematamai parodo
Visuomet teisingą kelią.

Išmintis Jo begalinė
Išmokino užtekėti,
Kiekvienai nurodė vietą,
Kur privalo ji žibėti.

Išmintis Dievo Galingo,
Nesuprantama galybė
Mus globoje savo turi
Ir mums atsiunčia šviesybę,

Kuri niekad neišnyksta
Ir niekuomet nesimaino,

Kurios jėga begalinė
Su pagelba Dievo eina.

Ta pati ranka Aukščiausio,
Ką tau suteikė gyvybę,
Tavo kūne ją užlaiko
Jam suteikdama stiprybę

Ir danguj tvarkos prižiūri,
Prižiūrėti nenustoja,
Rūpestingai visą gamtą
Užlaikydama globoja.

Vincas Silpnutis.

ATMINIMUI.

(Moliniškio)

Tyla... Paskendo visi svajose,
Tylėjo, mąstė ir svajojo;
Gyvenims pynės dainos gijose,
Ramiai ilsėjos ir rymojo.

Manoji siela dausas pasiekus
Užmiršo viską ir skrajojo,
Apleido žemę, paliko niekus...
Ramiai krūtinė man kilnojo.

O iš sesučių jaunų krūtinių
Liejosi dainos sutartinės;
Gūdžiai skambėjo, jausmai gėrėjos
Klausėsi žmonės, miškai, plynės.

Kiek grožio, džiaugsmo, jausmų švelnumo
Daina sužadino manyje!..
"Dainuokit, sesės, kol yr' gyvumo,
Kol meilės jausmas deg' širdyje"...

Anykščiai, 1924—VII—4.

A. P. Grenis.

TO THE SAME.

And while the moon its chain over earth is
weaving
With fondest thoughts of you my lonely breast
is heaving
Many a deep thought feeds me with many a
dream
I seem to see your wondrous Image upon me
gleam.
Be I glad, lonely or blue,
My thoughts Beloved are of you.
Where am I to find refuge from distress
If not in your smile — your found carress?

J. Vaidevutis.

Nebarkie, Motule, Nebarkie...

(BALADA).

(Pavedu Z. T.).

— Nebarkie, motule, nebarkie senoji, kad aš pamylėjau skaisčiaakę, ežero deivę mėlynakę ir užmiršau tave senąją. Negodojau tave nuraminti, tau vargužį palengvinti. Tik dūmojau aš godą liūdną, tik svajojau svają gūdžią apie savo mergelę, žalių rūtų sėjėją, sauso šieno grėbėją, jaunų bernelių viliotoją...

— Bereikalo tai, sūneli, padarei, bereikalo sau širdį tu skausmui pavedei ir mane seną užmiršai. Vilioja mergelė bernus visus, žavi akių žvilgsniu ir jaunus ir senus, tik nemyli nei vieno; dainuoja sau dainą ilgesio pilną skindama žalias rūtas, apdainuodama jaunąjį bernužį, ir laukia, ir svajoja ji... bet niekas nežino ko. Užmiršk, sūneli, užmiršk jaunasai viliotojėlę ir atmink bent kartą savo močią sengalvėlę.

— Nebarkie, motule, nebarkie senoji, kad pamylėjau svajų karalaite, Nemuno deivę geltonkasę... Ji vilioja, ji dainuoja ir — aš myliu; ji liūdi, ji svajoja, o aš — myliu; ji žalias rūtas skina, apie kitą bernužį dainuoja, o aš — vis myliu! ji mane niekina, manimi juokiasi, o aš — meilės imną jai pinu. Nebarkie, motule, nebarkie... Ilgesys ir taip kankina jauno bernelio, tavo sūnaus, širdį ir liūdną godą jis dūmoja...

— Bereikalo, sūneli, liūdną godą tu dūmoji, sau širdį žei. Geriau pasikinkęs palšus jautelius eitai arti lygiuosius laukus, nuramintai sau širdužę. Jauteliai palšieji senai būbajauja, žirgeliai bėrieji — žvengia, tavęs jauno belaukdami... užmiršk bent kartą burtininkę žavėtoją...

— Nebarkie, motule, nebarkie... žinau, kad liūdnas tėvelis, nemato paguodos iš manęs jauno, bet aš negaliu linksmai dainuoti, sunkiai dirbti, nes ilgesys mane kankina ir turiu dainuoti aš ilgesio dainą, turiu pinti karštą meilės imną mėlynakei žalių lankų deivei, geltonkasei svajų karalaitei. Liūsta motulė, pyksta tėvelis, juokiasi draugai, dirvonauja lygūs laukai, bet aš — myliu; ir nyksta mano jėgos, kaip pageltęs lapas rudens šalnų pakastas. Nebarkie, motule, nebarkie, kad neužarti laukeliai, kad nenupiautos lankelės. Lai būbajauja jauteliai, lai žvengia žirgeliai — man nieko nereikia, vien temąstau apie svajų karalaite, apie deivę skaisčiaakę.

— Oi gaila, man gaila tavęs sūneli, tavo vys-tančios jaunystėlės taip bereikalo žūstančios. Užmiršk, neviliok tos mergelės, kuri tavęs nemyli.

Yra daug jaunų mergelių, daug skaisčių akelių, kurias tu pamylėsi ir kurios tave mylės. Užmiršk šią viliotojėlę, kuri vien skausmą tau teikia...

Ir paliko motulė sūnelį jį vieną liūdną, kaip niaurą rudens dieną, kai vėjas kad šėlsta, lietus lyja ir visur tik liūdna, tik liūdna, tik verkiančius medžius tematai. Ir verkė bernelio širdis pamylėjus deivę, pamylėjus širdžių kerėtoją, ir buvo nelaimingas jaunasai, nors aplinkui medžiai žydėjo, gėlės kvėpėjo, lakštingala suokė tamsiame šlaite, — visur buvo jaučiamas pavasaris kvapus, linksmas, — tik bernelis vienas tebuvo niauras ir pynė svajų svajonėlę apie savo mergelę...

Aplinkui viešpatavo tyła, nors tai buvo šil-tas šventvakario vakaras pavasaryje. Saulutė jau leidžiasi; vėjelis apilsęs, per dieną bepūsdamas, nuskrido į dausas pasilsėti, o gal klauso dainelės, kuri skardžiais maloniais garsais liejas. Balsas išsiliejęs iš tvirtų, jaunų krūtinų banguoja vilniuoją toli. toli... Pasielia miškus, kalnelius ir atsimušęs sudejuoja paskutinį kartą ir nutyla, o paskui atbanguoja dar tvirtesni, garsesni ir malonesni garsai. Žmonės, kurie snekučiuojasi žaliuose soduose, laukuose, išgirdę dainą nutilo ir klausosi galingų dainos garsų... O daina vis plaukia ir plaukia...

Iš pradžių nedrąsiai nubangavo žodžiai:

“Lietuva brangi, mano tėvyne,
Šalis didvyrių, kur kapuos guli”...

Tolyn garsyn... garsyn ir jau drąsiai, galin-gai skamba:

“Graži, kaip dangaus esi mėlynė,
Tave kaip tikrą myliu motulę”...

Kaip tvirtai, kaip maloniai skamba tie žo-džiai ir ne vienam sužiba ašaros akyse ir įkve-pia daina kaž kokius nesuprantamus jausmus; pradeda kankyti ilgesys ir tik tuomet tepajunti, kaip graži, maloni yra ta apdainuojama tėvynė, kaip būtų sunku persiskirti su ja.

“Gražios pakalnės tavo Dubysa!

Ten vanduo skaistus, kalnai žaliuoja,
O po tuos kalnus sesutės mūsų

Malonias graudžias dainas dainuoja”...

Ir saulutė, tartum, nenori atsitraukti nuo tų puikių žalių pievų, nuo Nemuno sraunais ir klausosi galingų dainos žodžių. Bet, tur būt, bijoda-

ma, kad nepravirktų savo ugninėmis akelėmis, pasiūnčia dainininkams ir visiems sužavėtiems ta daina "Labanakt" ir pasislepia už žalio miškelio, tik nuo raudono jos veidelio paraudonuoja visas dangus... o daina netyla:

"Linksmas, Lietuva, kaimuose tavo
Vasaros saulė žemyn kad svyra"...

Vis garsyn liejasi daina. Net paukšteliai, per dieną linksmai giedoję, nutilo išgirde tokią malonią gaidą... o daina liejasi į visas puses ir skrenda, skrenda tolyn, kilsta aukštyn, ten, pas praamžių, pas prabočius, kad parodyti jiems, jog jaunimas dar moka dainuoti, dar nevisai nupuolęs doroje ir širdyje plasta meilė tėvynės.

"Graži tu esi, mano tėvyne,
Šalie kapuose, kur gul didvyriai"...

Jau dainininkai, tartum, apilso ir lėčiau, bet dar maloniau, dar jausmingiau nuskamba akordai:

"Myliu aš tave, mano brangiausia
Myliu už viską labiau ant svieto"...

Ir, rodos, taip myli tą tėvynę, taip ji brangi, kad nebaugu ir gyvybė už ją aukauti...

"Myliu... ir todėl tu tai dažniausia
Giesmėse mano atrandi vietą"...

Ir nutyla iškilminga daina, tik įbanguota erdvė dar ilgai banguoja siūbuoja ir skamba efyre žavintys akordai ir skrenda į beribį pasaulį.. ir tik išlengvo nutyla, o visą pavasario žemę apdengia savo sparnais sapnas. Tamsūs nakties šešėliai laido į žemę šimtus vaiduoklių, upių deivių vilotojų, kurios seniau bernų apgautos, dabar tyko, kaip berną bent vieną privilioti, atmokėti už savo gėdą, už savo vargą. Ir tokią naktį jos žaidžia upėje, maudosi tyramė vandenyje prisidengdamos nakties ūkų rūbais ir tylas ilgesio dainas dainuoja, kurios ūžia, kaip žalias miškas, slepiningai ir retas retas tesupranta raudą graudžią apie mylėtą berną senai... Bet ir pasaulyje ne visur dar sapnas išskleidė savo sparnus. Vos nuskambėjus paskutiniams dainos akordams, į rūtų darželį įbėgo linksma mergina ir, matyt, pailsusi, nes bėgo greitai iš bejuokaujančio dainuotojų būrelio aplankyti savo brangiųjų rūtelių. Lenkia įkaitusi, raudoną skaistų veidelį prie mylimų rūtelių ir ten atranda suraminimą. Ir rūtelės pamačiusios savo numylėtą ravėtoją, tartum, apsidžiaugusios, taip kvepia maloniai, ir mergaitė sužavėta tuo kvapu linksmai uždainuoja:

"Kaip gi gražus, gražus rūteliu darželis,
Pilna čia prisėta gražių žolynų"...

Ir linksmai skamba dainelė iš rūtelių darželio nuo žaliųjų rūtelių...

"Čia lakštingalėlis, meilingas paukštelis

Po rūtų darželį linksmas gražiai gied"...

Ir pritaria laikštingalėlė žaliame šlaite ir skamba sutartinė:

"Man ramus vėjelis nuo žolynų pučia,
Kaip gi gardžiai kvepia mano darželis"...

Ir vėjelis, sužavėtas tos dainelės, sušlama darželyje ir nugąsdinęs mergelę nubėga vėl erdvėn...

Ne, tai ne vėjelis — tai bernuzis, pasirėmęs prie darželio, klauso žavinčios dainelės; jisai meiliai seka mergelę ir kuomet ta pabaigusi nori pabėgti, jisai ištaria jos vardą ir meiliai pasveikina, bet ji... ji... lyg nenoromis atsako ir nenori visai kalbėti... o rūtelės kvepia... kvepia, taip maloniai, maloniai, net širdį žavi savo kvapu ir nuliūdusį veidą apima džiaugsmo spindulys. Bet bernelis nejaučia to kvapo... ir stovi liūdnas, nes mato, kad mėlynakė deivė nemyli jo... Jo lūpos sušnabžda "myliu" ir susilieja tylūs garsai su rūtų kvapu, ir nutyla skausme. Bet skaisčiaakė, išgirdusi tai, nusikvatoja ir nusilenkusi prie rūtelių, sako, kad nemylinti bernelio visai... ir palieka jį vieną...

Iš už miško nedrąsiai išlenda mėnulis ir, tartum, susigėdęs, nuraudęs, nori pažiūrėti į pasaulį, nori pamatyti, ką veikia žmonės. Jau savo žvilgsniu buvo nepasiekęs vaikina, tik lyg tyčia atskridęs nenuorama vėjelis, norėdamas įpykinti mėnulį, užvaro debesėlį jam už akių ir paslepia vaikina, o patsai pribėgęs vėl jį pabučiuoja, o matydamas, kad tasai net nejuda, supykęs sujudina medžių lapus ir nubėga į erdvę pas šviesiąsias žvaigždutes pasilsėti ligi aušros. Mėnulis drąsiai, slėpiningais spinduliais apiberia pasaulį, kuriame atsiranda daugybė slaptųjų šešelių, bauginančių nakties metu keleivį nevieną...

Pamiškėje pas piliakalnį baisųjį suskambėjo naktigonių daina, tartum, siunčiama paskutinis sudiev skaisčiaakei deivei:

"Sudiev, kvietkeli, tu brangiausias,
Sudiev ir laimė man vienam,
Matyt, paskyrė taip Aukščiausiasis,
Jog žūt pasaulyj reiks jaunam".

Skamba, banguoja lėtai daina, nakties tyloje ir skleidžia palšus ūkus, kurie apgaubė upes ir ežerus. Žibėjo padangėj žvaigždelių šviesių būriai, žibėjo už viena kitą šviesiau, tartum grožėjosi, kaip mergelės jaunosios prieš bernelių pulką. Ir kilo ūkas vis aukštyn ir dengė žalias lankas, į kurias iš upių gelmių rinkosi deivių gražių, kad pasilinksminus, padainavus nakties glūdumoje, kuomet nedrįsta pasirodyti žmogus nė vienas, ir gali jos tuomet žaisti, margų gėlių vainikus pinti ir jais geltonas kasas dabinti. Nelaimė tuomet, jei bernelis koks jas pamato ir lieka jų sužavėtas. Nebuvo dar niekad, kad

TARASAS ŠEVČENKO,

ižymiausias ukrainų tautos poetas-dainius. Jis gimė 1814 m., vasario 15 d., mirė 1861 m. vasario 26 d. Tuo būdu šiais metais sueina 110 metų sukaktuvės nuo dienos jo gimimo. Ukrainų tauta, žinoma, šias sukaktuves minės iškilmingai. Mes lietuviai labiau, nes kas kitas, atjaučiam ukrainiečius, nes jų ir mūsų kovos dėl laisvės ir nepriklausomybės turi daug bendrų ruožų ir ypatybių. Ukrainai ir po šiai dienai dar dejuoja po lenkų šlėktų čebatu ir nagaika.

jų vyliams stengtų bent kas atsispirti... ir krinta tuomet bernelis puikus, jaunų širdžių viliotojas į upės dugną ieškodamas tamsiame dūburyje šaltų deivių meilės, arba nyksta pasaulyje, kol priima jį žalias žolynas ir užkukuoja aukštame kalnelyje gegutė liūdnei sakydama paskutinį su diev bernui puikorėliui...

Ir rinkosi deivės į plačią lanką, kur žydėjo gėlių milijonai; ir ūliojo, lakiojo nuo gėlės prie gėlės, dainavo dainas jos liūdnas, šoko šokį sutartinį, ir jei matė tai senelis, tai sakė, kad plaštakių būriai skraido po lanką; tik jauniems berneliams jos tesirodo, ir tai — kurį nor sužavėti. Jos visuomet nematomos, kaip tyro oro bangos. Rinkosi deivių ten daugybės, nes žinojo bernelį ateisiant ir rengėsi vestuvių puoton prie tamsaus dūburio...

— Eikit šen, sesutės; skinkim gėles, pinkim vainiką mūsų karalaitei puikiai. Nerasim mes gėlių niekur daugiau ir neūliosim jau greitai taip laisvai. Tad prie darbo, kas tik gyvas, o paskui pažaisime linksmi bernužį liūdną pamaičiusios.

— Neskinkim gėlių, nepinkim vainikų, o padainuokim, paūliokim, kol mūsų dar valia, kol nevaro aušra raudonskruostė į šaltas Dūnojėlio bangas.

— Klausykite, seselės, kaip berneliai gūdziai dainuoja sėdėdami prie kaitrios ugnies, kaip širdis žavi mergelių jaunų, kurios nežino dar jų vylių skaudžių.

— Gūdziai berneliai dainuoja ir svajoja dabar mergelė ne viena apie jaunužį, kuris gal suviliojo jau jų ne vieną, ir verkia nelaimingoji patikėjusi berno vyliams meiliams, žodeliams saldžiams ir žuvusi turi laukti keršto dienos, kuomet galės ji suvilioji į bangas šaltas.

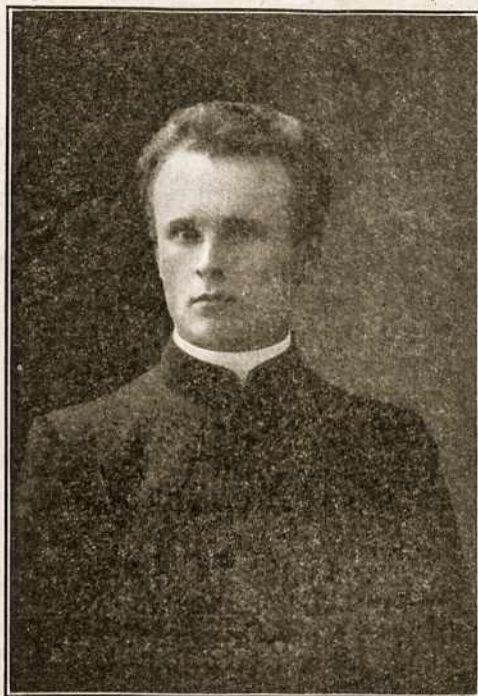
— Mylėjau bernelį aš, pyniau puikią svajonėlę, kuomet būsiu jo, kuomet glausiu prie savo krūtinės, kuomet jis bus viens tik mano. Mylėjo jis ir mane, ar bent sakė mylįs, kol nelikau apvilta, kol neliko man vargelis visam amžiui ir tuomet nerasdama jau užuojautos, meilaus žodelio, ieškojau atilsio gėlmėse vandenėlio...

— Ir aš! Ir aš...

— Bet myliu aš jį, neužmiršiu niekad ir pinsiu dainužę apie bernelį viliojėlį. Dainuoja berneliai, ilgesys ir juos kankina ne vieną: ilgisi mergelės jaunosios.

— Bet nepamylėsiu jau bernelio, negladiusiu prie savęs, nes neskirta mums tos laimės bangoje šaltose ir tik viliosime, tik žavėsime savo dainomis svajotojus bernelius.

— Tik viliosime, tik žavėsime mes bernelius viliotojus...

KUN. P. KASČIUKAS,

Šv. Kazimiero dr-jos generalis įgaliotinis, kurs raštais ir kalbomis plačiai aiškina žmonėms spaudos reikšmę.

— Ir pražus nuo mūsų nenorimų vylių ne vienas...

Ir skamba daina, ir liejasi garsai į erdvę tamsią ir skrenda pas žvaigždę svajonėlę, kuri mirga dausose.

“Karvelėli mėlynasis, karvelėli tu pilkasis, Skriski į šalę, kur meiluzė manęs laukia. Pasakyk jai, karvelėli, pasakyki, mėlynasis... Vai ilgu, man ilgu, vai ilgu, man ilgu Nerimsta, nerimsta mano širdelė”...

Nerimsta širdelė ne tik bernelio vieno, liūdi ir mergelė jaunoji, sužavėjus suviliojus bernelį puikorelį. O bernelis liūdnas žengia nakties šešėliais pro amžių piliakalnį į paupį tamsų. Ir šnabžda, ir šlama šimtamečiai ažuolai jau paskutinį sudiev ir peikia berno jaunojo godą liūdną.

Ir eina bernelis sau tolyn, nesupranta, ką miškas senasis jam pasakoja, nesupranta gyvenimo pasakos sekamos. O miškas šlama slėpinagai, seka amžių pasaką puikią, kurią retas tesupranta, į kurią mažai kas teįsiklauso.

— Kaip myliu ir dejuoju, težinos tik naktis tamsi...

— Ir kokie keisti tie žmonės... ko jiems reikia? Tai myli, tai kraują lieja; tai kaip balandžiai, mūsų šakose, burkuoja, tai taip vilkai plėšrieji kaunasi. Mačiau jau jų ne vieną po mano

šakomis, mačiau ne vieną kovą baisią prie mano kamieno. Ir būdavo mušasi ir kraujas teka upe-liais, vilyčios birzgia, ir krinta galvelės bernų jaunųjų, o aš į juos ramus žiūrėjau, tik liūdną dainą jiems šlamėjau. Ir ateidavo jaunu du ir meiliai kalbėdavo; daug siekimų, daug svajonių abu porindavo ir aš jiems linksmai šlamėjau. Ir taip amžinai... nesuprantu aš žmonių...

— Ir aš! Ir aš... nesuprantu žmonių...

— Vai kitokie dabar žmonės, kitokie. Nežinau, ar geresni, ar blogesni, bet kitokie. Pirmiau būdavo nepraeis metai antri, ypatingai atėjus darganotiems žiemos laikams, ir žiūrėk, — jau kyla gaisrų šviesos padangėmis, jau raitosi dūmai aukštai ir pasigirsta šauksmas, verksmas, ginklų žvangėjimas, sužeistų vaitojimas. Vai mušdavosi, tai mušdavosi mūsų berneliai jaunieji su priešu geležimis apkaltu, net laukai drebėdavo nuo jų smūgų baisių. Nurausdavo tuomet sniegai nuo mūsų brolelių ir priešų piktyjų kraujo; vai puotaudavo po kovos varnai ir vilkai piktieji...

— Atmenu ir aš tai! Ir aš, ir aš!..

Taip šlama miškas, taip porina jaunam berneliui, tik negirdi jisai nieko, vien liūdną godą tedūmoja...

1924—1—3.

KVIESLYS.

Buvo ūkininko dukters vestuvės. Ūkininkas pasiuntė 12 metų sūnų pakviest kaimyną į vestuves. Vaikas bijodamas, kad piktai šunes neįkastų šlaunį, nėjo į vidų, bet priėjęs prie grįčios lango, klausia: —Ar namie šunes?

Ūkininkas (iš vidaus): Nėra.

Vaikas: Tėvas kviečia į vestuves.

Ūkininkas (manydamas, kad ne jį, o šunis atėjo kviest): Gerai, gerai, kaip parbėgs, tai pasakysiu.

PASISEKĖ.

— Mama, Jonukas jau paprašė mano rankos!

— O ką tu į tai?

— Aš jam padaviau abi.

DAR NESUDEGĖ.

— Ickau, girdėjau tavo krautuvėlė sudegė pereitą ubatą. Ach, kokia nelaimė!

— Ui, tišššš... Netaip garsiai — ji da nesudegė, ji sudegs tik... sekančioj subatoj.

IMA.

— Ką, brolau, tau vėl nelaimė! Dievas trečią pačią atsiėmė!

— Atsiėmė! Dievas ima, tai ima, bet imu ir aš: jau padaviau užsakus su ketvirta.

ICLIUS.

— Ponas Skaptuke, tamsta esi jaunas, gražus, patinki visiems, aš-gi turiu ketures dukteris, išsirink, sveikas, kuri tau labiausia patinka?

— Jei jau prisieina būt atviru, tai pasakysiu, kad ta, ką... ištekėjus.

Vincų Vincas.

Nelaimingas "Gešeft."

VEIKIA:

- 1) Vervelis, apie 30—35 metų sodžiaus žydas.
- 2) Cipkė Vervelienė, jo žmona, 27—30 metų žydelka.
- 3) I Napoleono aficieris.
- 4) II Napoleono aficieris.

—x—

(Vervelio bute. Nedidelis kambarys. Priešais ir iš kairės—langas, iš dešinės—durys. Vidury stolas, prie jo suolelis ir dvi kėdės).

Vyksta Napoleono laikais (XIX amž. pradžioje).

—x—

Vervelis (apkabindamas Vervelienę). Uf, Cipki, a gute gešeft! Fiel geld, uf...

Vervelienė. Gute, gute!

Vervelis. Oi, Cipki, mes turtingi. Mes gaušim tūkstančius rublių! (žiūri per langą).

Vervelienė. Uf, Vervel, bus turtingas ir Cipki bus turtinga!

Vervelis. Uf, Cipki, mes turim jau aštuonis auksinius laikrodžius, kelis šimtus auksinių pinigų, o kas sidabro, žiedų!.. (trauko pečiaus iš džiaugsmo).

Vervelienė. Uf, jam ta goje ruski... (žiūri per langą) Sumušė Napulioną... Šalta — bėgi; niu bėgk, tik pas Vervelį užėik pasišilt! Tik turtingi, o prasta neik — Verveliui reik aukso, reik gyvent!

Vervelis. Je je, Cipki! Verveliui tik turtinga prancūza reik. Uf, Verveliui reik auksa — gyvent reik! (žiūri per langą, staiga pašokęs linksmi) Ui-vei! Cipki, du prancūza! Uf, šnel šnel! Eik pašaukt! Uf, Cipki, bus gešeft! Gech, rief!

Vervelienė. Uf! Uf!.. (išbėga; Vervelis tvarko kambarį).

Vervelis. Uf. Vervelis nedurnas! Jis paprašo ant nakvynės tik turtinga musjie (monsieur) (girdėt Vervelienės šauksmas): "Musjie! Musjie! (monsieur!) Komen zie iner!

Prancūzai (įeidami). Bonžur! (bonjour!)

Vervelis (rodydamas kėdes). Ase-vū, musjie! (asseyer-vous, monsieur!) Ase-vū, musjie! Šod! Mandže!

I aficieris. Mersi, bonom! Na, žyde, atneški mums valgyti!

Vervelienė. Mandže? Mandže? (išeina, tuojaus grįžta duona, sūriu, sviestu... nešina).

II aficieris. Oi, pašėlęs šaltis toje prakeiktoje Rusijoje! Ach, prakeiktas sušaldė mus... (ima-

si valgyti) Napoleonas bėga... (abudu valgo nekreipdami dėmesio į žydus, tie užpakaly būdami kaž ką pašnabšdoms kalba, rodo tai į vieną, tai į kitą prancūzą).

I aficier. Vadai kalba, kad Napoleonas jau Prūsuose.

II aficier. O, mizer! Reiks sušalti šioje prakeiktoje šalyje!..

I aficier.. Mon frer! Nepamirškime Visagalį, o Jis gelbės mus!

II aficier. Et! Senobinė legenda tas tavo Dievas...

I aficier. Taip, legenda, o vienok mūšy pats šaukiai: Žezy-Christ! (Jesus-Christ!) Žezy-Christ.

II aficier. Jis rūstus!..

I aficier. Oi ne, klysti, brolau: Jis mielaširdingas ir kiekvienam, tikrą atgailą darančiam atleidžia nuodėmes, tuom duodamas galimybės pasiekti amžinąją laimę. (Pavalgo, abudu atsikelia; neramiai vaikšto; rūko).

II aficier. (sėsdamas). O, mizer! O, kam mes ejom šičion laukinių žmonių šalin?! Kam mus čion vedė?!..

Vervelis (rodydamas lovą). Musjie, dorm, dorm! (dormes-vous!)

I aficier. (šaltai). Mersi! (Verveliai išeina; scenoje darosi tamsu; prancūzai rengiasi, gula; pirmasai (I aficier.) poteriauja. Abudu užmiega).

(Uždanga).

II.

VEIKIA:

- 1) Vervelienė apie 60—65 m. žydelka (toji pati)
- 2) I
- 3) II trys kaimo merginos
- 4) III
- 5) I (Jonas)
- 6) II (Juozas) du kaimo vaikinai

—x—

(Paežerė. Kairėje matyti ežeras, priešais ir dešinėje pievos; dešinėje pusėje, gilumoj, kalva. Saulėleidis. Merginos ir vaikinai grėbia šieną.

Vyksta apie XIX amž. pusę (vidurį).

—x—

Visi (dainuoja):

- 1) Kada noriu — verkiu,
Kad noriu — dainuoju,
Nuo sunkių darbelių,
Neišsilisuoju.

- 2) Ista man rankelės
Nuo sunkių darbelių,
Alpsta man širdelė
Nuo rūščių kalbelių.
- 3) Nedėlios ryteli
Ėjau vandenėlio,
Sutikau bernelį
Šaly šaltinėlio...

I vaikinai (pabaigus dainą). Ach, rodos, nuramino toji dainelė! Rodos, alsavai laisve, atskvėpiai, pamiršai vargus...

II vaikinai. Dainuokim, broliai-seselės, tenuslenka vargai nors valandėlei.

I mergina. Ką dainuosim? Gal "Lakštingalėlė"?

II mergina (iki šiol žiūrėjus kaž kur į tolį, staiga pašoksta, nustebusi, rodydama į tolį): Štai, žiūrėkite! Kas ten? Kas ten eina? (Visi žiūri rodymoju vieton).

I mergina (nusigandusi). Kiškių Vincas man pasakojo, kad čionais vaidinasi... Šmekla!..

II vaik. Kas čion vaidinsis?! (atydžiai žiūri į tolį). Tai Vervelienė.

I vaik. Teisybė, tai Vervelienė.

II merg. Kaip keistai mojuoja rankom...

I vaik. Tai prancūzus ji taip šaukdavo nakvynėn...

I ir II merg. Kas, Jonuk, kas? Kokius prancūzus?...

II vaik. Vargšė.. Nelaiminga...

I vaik. Kaip ruskiai prancūzus Maskvoje sušaldė, tai, jiems bėgant, Vervelienė pasikviesdavo nakvynėn turtingus aficierius; nakčia sumigus juos išmušdavo ir atėmė visas brangenybes įmesdavo durpinyčion.

I ir II merg. Brrr... Kaip baisu!...

II vaik. Dievas nubaudė nelaiminguosius — neteko proto. Kiti jau išmirė, tik ši dar kankinas... (Vervelienė artinas prie ežero).

I vaik. Gerai žmonės sako: vogsi—nepralobsi! Taip ir Vervelis: prisipylė aukso, bet jis aptaškytas krauju... tasai kraujas šaukias keršto... (Vervelienė pagaliau jau netoli ežero, eina vis artyn ir artyn. Kaž ką murma, tai šaukia, vis mosuoja rankom. Grėbikai pasiremia grėbliais ir nustebę žiūri į Vervelienę; toji jau įbriedo ežeran, gilyn ir gilyn brenda...)

II vaik. (meta ši tą viršutinių drabužių, rengeiasi pulti ežeran gelbėti Vervelienės). Oi... Dieve, ji ras sau galą...

I vaik. Paliauk, brolau! Ką darai?..

II vaik. Ji prigers...

I ir II merg. Gelbėk ją, Juozeli, gelbėk! Oi...

II vaik. Nustok, Juozai! Dar patsai žūsi!..

ją Dievas baudžia tokia mirtimi už prancūzų žudymą... (Vervelienė skęsta).

I vaik. Juk artymas... Dievas įsakė... (puola ežeran Vervelienės gelbėti;... merginos labai nusigandę prisiglaudžia prie viena kitos, žiūri į ežerą; Jonas (I vaik.) stovi, tartum, suakmenėjęs iš nustebimo, išpuola grėblys iš rankų).

(Pabaiga).

J. ZABULIONIS,

SIOUX CITY, IOWA. — Moksl. Jonas Zabulionis baigė kolegijos mokslą.

Vietinėje Šv. Trejybės tėvų Pranciškonų kolegijoje šįmet baigė kolegijos mokslą veikėjas, parapijos pirmininkas gerb. Jonas Zabulionis. Yra tad mums garbė, kad iš mūsų parapijos ir iš komiteto pasiekė vienas aukštesnį mokslą.

Kada gerb. Zabulionis atvažiavo iš Lietuvos ir apsigyveno šiame mieste, padirbęs kelis metus pradėjo mokintis. Nuo pat pradžios Šv. Kazimiero parapijos suorganizavimo, jis nuolatai darbavos jos labui, išbuvęs 7 metus komitete, būtent: 3 metus raštininku ir 4 metus pirmininku. Labai daug pasidarbavo parapijos naudai, rengdamas įvairius vakarėlius, pokilius, bazarus ir tt., taip kad, rodos, be jo nieko nebuvo galima padaryti. Kada nebuvo šioje parapijoje lietuvio kunigo, arba kada visai nebuvo kunigo, jis rūpinosi parapijos dalykais. Priėmė žmones prie vienybės. Už nuolatinę jo darbuotę parapija yra labai dėkinga.

Darbavosi jis taip pat moksleivių naudai, rinkdamas aukas ir kitokiais būdais. Nemažai jis parašė vaizdelių, koresp. įvairiems katalikų laikraščiams.

Dabar gerb. Zabulionis rengiasi įstoti į seminariją ir rugsėjo mėn. apleis mūsų koloniją. Gaila mums netekti gero veikėjo, bet džiaugiamės, kad jis rūpinasi pasišvęsti Dievui ir tautai. Kada jis bus kunigu, žinomė, kad jis bus visur naudingas, pageidaujamas.

Linkime jam tad kogeriausių pasisekimų tolimesniame moksle. Lai jam Dievas padeda baigti mokslą ir dirbti bažnyčiai ir tautai.

Vietinis.

Just. Strimaitis.

Jaunas Rašytojas ir Jo Uždaviniai.

(Pabaiga).

14. Kaip, kas ir kada reikia rašyti?

Mūsų laikraščiuose prozos ar poezijos raštuose dažnai randama kartojant tos pačios mintys, kurias savo raštuose kėlė pirmieji mūsų žadintojai rašytojai, kas švintant naujai gadynei buvo reikalinga. Kaip da spaudos uždraudimo metu mūsų rašytojai, poetai "Varpe", "Tėvynės Sarge", "Apžvalgoje" — ir visoje eilėje pradėjusių eiti laikraščių spaudą atgavus — pradėjo raginti žmones busti iš tamsos letargo prie darbo, prilygindami, atmindami kunigaikščių darbus, vaidilų dainas, lietuvių pergales karuose su galingais priešais, kas tada buvo visai savo vietoje ir net būtinai reikalinga, taip ir dabar teberašoma, kada jau visai kiti laikai virto.

Ir dabar, nusiziūrėję į senosius raštus, kurie anieks laikams buvo taikomi, stengiamasi tomis pat mintimis eiti, kartoti "Lietuva, tėvynė", po šimtą kartų minėti senovės didvyrius, kunigaikščius, vaidilas, Lietuvos priešus, nė vieno eilėraščio nepraleisti nepavartojus žodžių: meilė, audros siaučia, juodi vėjai mintis blaško, trukdo tikslo siekti, sunku ant krūtinės, šimtai galingų svajonių, tūkstančiai niekam nepasakomų sapnų, persekiojimai ir tt. Mat, tokiu būdu manoma įgyti daugiau tėvynės mylėtojo žymių, už ką pirmieji mūsų tautinės sąmonės gaivintojai yra ištikro vertinami ir gerbiami.

Aš nenoriu čia duoti progos manyti, kad tai dabar visiškai būtų nereikalinga. Ne, tai buvo, kaip minėjau, savo laiku *būtinai reikalinga*, delto, kad tie garsios mūsų praeities gražūs atsiminimai, tie didvyrių vardai palaikė mūsų tautiečių širdyse tą tėvynės laisvės, žmonių gerovės troškimą, tą lietuviškumo mūsų širdyse tėvynės meilės kibirkštėlę, kuri priešingame atsitikime, rusų gėsinama ir slopinama, būtų visiškai užgesusi ir mes neturėtume to, ką šiandien regime, ką turime, nebūtume galėję dabar naujosios gadyinės kultūros gyvenimui pamatų dėti. Bet gi dabar keičiantis laikams, keičiasi ir skonies supratimas ir reikalavimai ir visi darbai gauna visai kito atspalvio, nors ir veikia tie patys įstatai. Šiuo, matyt, pamatuodamas literatūros istorikas Herderis peikia senovės rašytojų raštų sekimą. Nauji laikai eina, nauji idealai gimsta. "Sergėkimės, rašo Fogazzaro, neatsidurti ant kelio priešingo tų laikų idealams, vedantiems prie visuomenės ir ekonomijos reformų, idealams,

kurie pažangos dėlei tapo neišvengtini ir kurie su nepaprastu smarkumu stoja prieš mus. Nes pažanga, laiko reikalų su nepaprasta jėga stumiama pirmyn, *sutrupins kiekvieną*, kuris stengtųsi tą pažangą sulaikyti ir kaipo vergą nuvilks su savim. Be to laiko dvasios pažinimo ir idealų apsireiškimų gyventumėm, kaip nebyliai, ir nieko nesuprastumėm".

Todel rašant reikia paisyti to laiko, tos gadyinės visų reikalavimų. Rašyti tik iš savo gyvenimo tikrųjų įspūdžių, remiantis tikrais patyrimais, imti temomis tokius dalykus, kurie reikalingi ar gerbti juos, jų siekti, jais grožėtis arba saldžiai karčiais satyros žodžiais pasmerkti, rūstauti dėl jų, barti, naikinti.

Kiekviena profesija, luomas, turi savo šakoje daugybę žmonių ir, žinoma, rašytojų, kurie savo luomo ar profesijos reikalus, darbus, jų ydas gerai žinodami, privalo tik iš to, jiems geriausiai žinomojo luomo gyvenimo, ir sau temų imti. Sakysim, mieste gimęs augęs, mokslus ėjęs ir dabar tebegyvenęs rašytojas tik miesto gyvenimą teisingai, su jo teigiamomis ir negiamomis pusėmis galės vaizduoti, gi iš sodžiaus žmonių gyvenimo ką rašydamas, jame negyvenęs, jo žmonių gyvenimo reikalų ir papročių nepažinęs, duos visai klaidingą, neaiškų vaizdą ir pasirodys to luomo nežinovas. Ir priešingai.

Kaip rašyti, kuri rašymo lytis pasirinkti,— gi ta, kuri autoriui prieinamausia ir kuria jis aiškiausiai, gražiausiai jaučiasi sugebėsiąs savo mintis išreikšti, norimąsias gyvenimo ypatybes vaizduoti.

15. Literatūrinės srovės arba mokyklos.

Literatūroje yra tam tikros srovės, kurios vadina mokyklomis. Mokyklą arba srovę sudaro vienas kuris ypatingas talentas, kuriuo paseka kiti rašytojai, randa savo pakraipos raštų skaitytojų, na ir sudaro atskiros srovės literatūros mokyklą. Tokių naujesnių ypatingesnių mokyklų yra viena, nors gana silpna, ir pas mus. Ji vadinasi dekadentų-simbolistų-mokykla, rusų poeto Belmonto mokyklos sudaryta, nors to dekadentizmo lopšys yra Francija.

Dekadantai nepripažįsta kitų jokių literatūros mokyklų, jokių tradicijų, sąmoningo minčių reiškimo, vaizdingojo grožio pažinimo ir gyvenimo tiesos. Jie tai laiko nereikalingu poezijai, prozeinei ar eiliuotinei. Jie sako, kad tikrasis poezijos kūrinys susidaręs iš muzikalingo žodžių

skambesio, kam nereikalinga jokių žodžių prasmė ir logikos minčių sąryšis. Pilnai pakanka jausmams ar išorinių daiktų aprašymui vien derinimo garsų ir spalvų, be jokios minties.

Toks literatūros kūrimo supratimas, toki kūriniai, aišku, niekad negali duoti žmogaus dvasiai to aukšto, malonaus, didžio pasigerėjimo, kuris yra jaučiamas pažįstant tiesą, gėrį ir grožį. Bet koku muzikos instrumentu, dažais, žodžiais daryti įvairių įvairiausių kombinacijų nesirūpinant jų reikšme, jų prasme, logikos, minties sąryšiu — tai juk nereikia jokio talento, jokių gabumų. Tokiu drumstu miglotu, dekadentišku tapytoju poetu tapti be galo yra lengva. Tokia literatūra, žinoma, jokios estetinės, literatūrinės ir istorinės vertės neturi. Toki kūriniai jokio dvasiai peno neduoda, tik savo garsais, savo spalvomis duoda progos įvairiai laikas praleisti. Todėl jauniems draugams tokiai srovei pasiduoti ir kada nors tokių kūrinių kurti nėra jokios prasmės. Tos srovės sekėjų yra jau ir pas mus Lietuvoje net keletas: K. Binkis, B. Sruoga, S. Šemerys ir kiti. Pavyzdžių dėl stokos vietos necituosiu.

Vieno tos srovės dailininko paklausiau, ką reiškia vienas man nesuprantamas jo paveikslas. Sakiau, kad žmonės jų negali suprasti. Jis man atsakė: „Aš piešiu, kas man reikalinga, sau piešiu, o su دنیا nesiskaitau“. To man pakako. Aš supratau jo mintį ir darbo tikslą. Tuo tarpu savo paveikslus nusiuntė į parodą.

Sau piešti ir rašyti, tada, man rodos, nėra reikalo. Juk rašytojui kartais beieinant ar bevažiuojant kur gimsta mintis, jis, kad neužmirštų, sau žinotų, parašo į savo užrašų knygytelę tik vieną antrą žodį, kurio atminimas jam visą siuzetą primintų. To turėtų ir pakakti. Bet ne, rašo toliau ištiesą veikalą, piešia paveikslą ir duoda tai miniai skaityti, žiūrėti, su kuria sakosi *nesiskaitas*, o nesiskaito todėl, kad ir prie geriausių norų pakankamai išsilavinę žmonės jų kūrinių minties sugauti ir suprasti negali. Toks darbas yra tai energijos, laiko ir pajėgų tuščias aikvojimas.

16, 17. *Bendras jauniems rašytojams žodis, ir pageidavimai.*

Prieš baigiant leis gal, malonūs skaitytojai, žodelį kitą pasakyti apie kritiką.

Literatūros tinkamam plėtojimuisi tvarkyti labai reikalinga kritika.

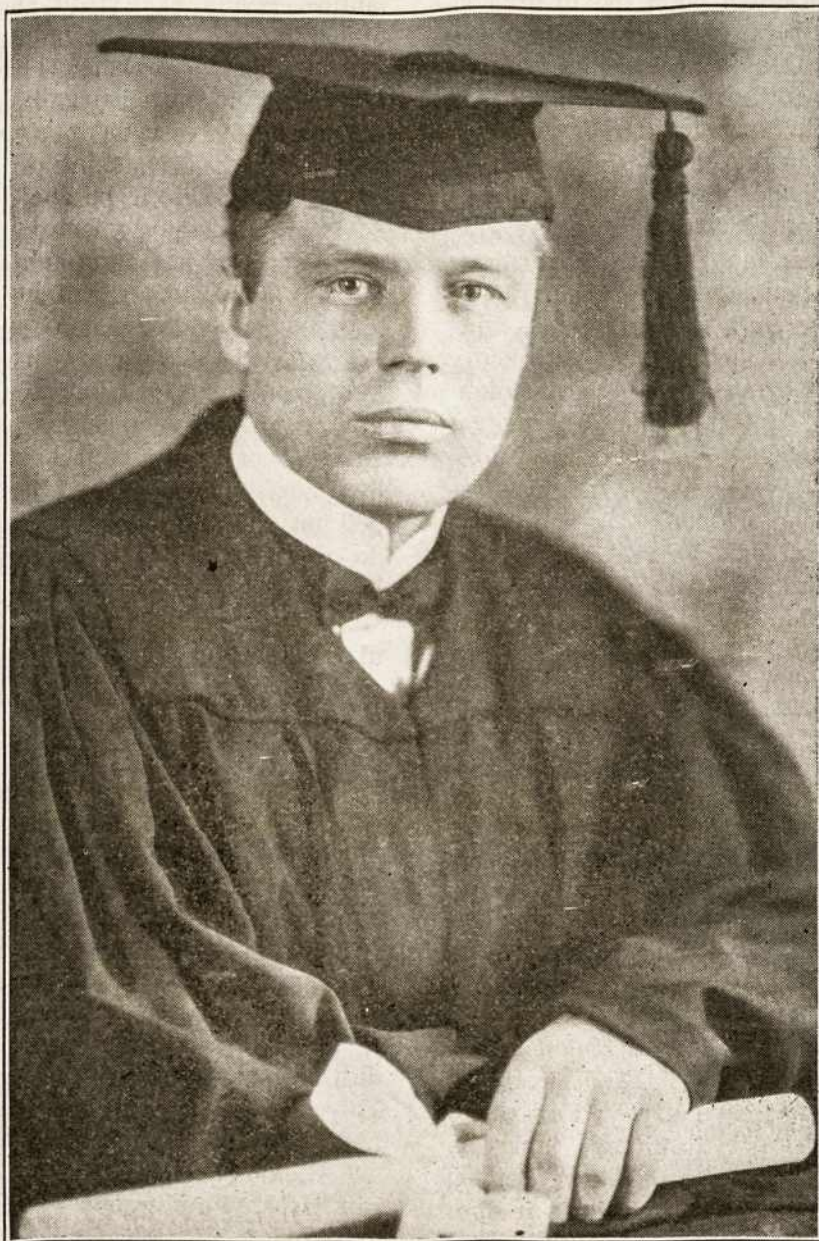
Ji tik gali rašytojams tinkamo impulso duoti, juos vienon ar kiton pusėn pastūmėti ir per juos literatūrą, tikruoju keliu vesti. Literatūros kritika visuomenėje turi labai didelės svarbos: išaiškina jų reikšmę ir vertę visuomenės kultū-

rinime, lavina skaitytojų skonį ir yra keliarodis patiemis veikalų kūrėjams. Todėl kritika turi būti objektinga (bešališka) ir vispusiška: estetiškai ir istorinė, kuri išnagrinėja kūrinių būdą, lytį ir turinį. Jos uždavinys yra poeto, dailininko darbai įvertinti, išaiškinti jo reikšmę dabarty ir ateity, jo istorinė ir beabejo literatūrinė vertė.

Pas mus, esant rašytojams gyviems, vis dėlto kritika yra per daug subjektinga. Subjektinumas (šalingumas) gali būti leistinas tik tiek, kiek tai nekenkia pačiam menui, pačiai literatūrai. Kritikoje neturi žymėtis kritiko ir kritikuojamo santykių... Sakysim, kritikas kunigas, kunigą rašytoją ar šiaip palankios pakraipos žmogų, nors ir reikėtų kartais, per daug nepaikia, nors, literatūros atžvilgiu, blogų raštų nepaikimu duoda progos kitiems jį sekti, ir tuo būdu neužkerta kelio negeistiniams raštams. Socialistas socialistą, partijos reikalais remdamasis, irgi per daug nekritikuos arba bent labai švelniai kai ką nurodys. Trečias kritikas kritikuoja savo gerą draugą, draugo simpatiją arba pats, norėdamas simpatijų įgyti, kartais visai priešingus grožiui ir tiesai žodžius rašo. O taip, ypač pas mus, statant da viską į savo vėžes, neturėtų būti. Taip dirbdami ir kritikuodami mes ateityje savo darbo ir kritikų vaisiais nepasidžiaugsime. Kritikos darbas duot tikro supratimo analizės keliu visuomenei ir parodyti kūrinio vertę, aiškinant tą gyvybės elementą, kuris įneša į mūsų meną arba literatūrą ypatingo gyvumo, naujumo, originalumo, kuris ją praturtina ir pakelia, o ne tam, kad apgarsinti rašytoją didį talentą turint, uždėti jam genijaus karūną. Tai yra darbas greičiau visuomenės nuomonės, negu kritikos.

Šiokios kritikos, bešališkos, be jokių asmeniųjų išrokavimų, mums reikia, teisingos, rimtos kritikos.

Jaunieji rašytojai turėtų nepykėti ant rimtų kritikų, bet mokyti iš jų, jų nurodymais dirbti. Turint progos ir laisvo laiko skaityti įvairių kritikų raštus, tai yra geriausia mokykla. Parašytus pirmuosius dalykėlius neskubėti siųsti kur į redakcijas, bet palaikyti kurį laiką, ir vėl į savo darbus žiūrėti, juos kritikuoti, iš savęs daug reikalauti, kad teisingi kritikos žodžiai kartais neatimtų noro savo mėgiamoje srityje dirbti, kurioje ateityje gali kartais ir gana geri, įžymūs darbininkai išeiti. Reikia atsiminti, kad kiekvienas, kuris ką dirba — yra ir bus teisiamas; tik tas neteisiamas, kuris niekuo nepasirodo ir nieko neveikia. Be klaidų niekas nieko nepasiekė ir nepasieks, niekas iškarto genijalingų darbų nepadarys, tik dirbant, lavinantis, darbe bręstant galima pagaliau didžius darbus nudirbti.

VYTIS JUOZAS BRAZAITIS,

5 kp. narys, Šv. Mykolo parapijos, Chicagoje, vargonininkas, šiuosmet baigė American Conservatory of Music laipsniu Bachelor of Music. Dabar atidarė muzikos mokyklą North Side, Chicagoje.

Šia savo kalba, nupasakodamas, kaip ištikro mūsų gyvenime didžiumoj yra, kiek pats žinau, kiek pastebėjęs esu, nenoriu slopinti ir peikti tuos, kurie literatinį darbą dirba, bet tik noriu parodyti, kaip daugelis neišmintingai mano ir dirba. Noriu, kad į šį dalyką blaiviau žiūrėtų, kad kiekvienas iš jaunystės pratintūsi suvokti, pažinti tikrą savo pašaukimą, savo talentą ir, įstojęs į tikrąsias savo gyvenimo vėžes, mažiau energijos aikvodamas, naudingą darbą tėvynei galėtų dirbti.

Kam Dievo skirta einant mokslą inžinierium išeiti, tas tenemėgina poetizuoti, nes ne savo darbą dirbdamas neturės gyvenime pasisekimo ir visuomenei, kaipo tokis, žus. Jei kas del rašinėjimo, kas ne jam skirta, sutrukdys mokslą ir nepasieks pav. inžinieriaus laipsnio, tas, kad ir išleistų kokią porą menkos vertės savo tokių raštų knygelį, padarys visuomenei skriaudą, nusi-dės ir Dievui ir tautai. Toksai žmogus, ne savo keliu eidamas, ne savo darbą dirbdamas, bus labai panašus bepročiui, kuris eina sunkiai klam-

podamas ir šniokštuodamas giliu, skysto purvo pilnu grioviu, nežinodamas, kur tas jo griovis jį nuves, kada čia šale protingi žmonės eina sausai aukštu griovio krantu, takeliu, ištolo matydami savo kelionės galą, tikslą.

Yra vėl gi daug atsitikimų, kad kitą jauną rašytoją recenzentas, kritikas ar laikraščio redakcija, pagiria, jo apsakymėlius, straipsnelius ar eilėraščius laikraščio skiltyse talpina, bet tai da nereiškia, tuomi da nepasako, kad jo rašiniai jau yra brandūs, pilnoje to žodžio prasmėje, kad jų autorius jau yra užtektinai įgijęs mokslo, išsilavinęs šiaip ir literatiniame darbe. Toki teigiamieji atsiliepimai tik parodo, kad *turi* tą ar kitą rašymo gabumą arba talentą ir sulig savo išsilavinimo ir amžiaus jo rašiniai yra *verti* pripažinti tinkamais, duodančiais vilties, kuriuos ir deda laikraštini; pripažįsta tik gabumų turint, kurie toje srityje besilavinant, *gali* išsivystyti, o ne tai, kad jau nėra aukštesnio laipsnio už tuolaikinį.

Perankstybi pasisekimai, ypač moksleivių tarpe, tolesniame gyvenime dažnai skaudžiai atsiliepią. Atsitinka, kad rašinėja, rašinėja, mokslo metus gaišina, paskui išstoja iš mokyklos ir... taip ir palieka nedasimokėliu.

Tai kiekvienas, norėdamas tėvynei patarnauti, privalo pirmiausia pažinti savo tikrąjį pašaukimą, pažinęs mokamai — į darbą!

Pastebėtina da viena mūsų gyvenimo išvirkščia pusė: tikrųjų mūsų tautos darbininkų mes perilgai nepamatom arba pamatom tik po laikui, o jų vieton gerbiame tuos, kurie tai garbei pasisiūlo... Nestebėtina tat, kad mes jų daug, arba bent jų darbų daugiau, ir neturime, ir vis amžinai dejuojame. Tiems patiems numirus, mes, vėl naujai sudejavę, rašome jiems gražius nekrologus į visus laikraščius, ir tada tik savo skatikus dedame, renkame vainikams ant grabo nupirkti ir ant kapų jiems ilgas prakalbas sakome.

Mes mylim arams sparnus laužyti — teisingai sako Vincas Krėvė — ir paskui aimanuojujame, kad padangėje negirdim jų kleketavimo. Pas mus dažnai taip būna, kad begerbdami numirusius — numariname gyvuosius. Ir numarinę arus griaudinamės, kad daugel pas mus varnų — ir per tai dabiname jų sparnus arų plunksnomis ir, kaip vaikai, džiaugiamės, plodami delnais ir šaukdami, kad arai padangėmis lakioja... Taip pat 1916 m. Amerikos "Vienybė Lietuvininkų" apie Sasnauską rašė: "Pastebėsime tiktai vieną mums lietuviams nemalonų faktą, kad Sasnauska, lygiai, kaip ir Čiurlionį, mes nemokėjome gerai įvertinti. Mes, tur būt, dėliai mums pri-

gimto ramumo ir pakantrumo tik po laiko sužinojome, supratome, kokio turto netekome".

Šveduose, kur valdžia savo įzymesniems dailininkams, rašytojams, kompozitoriams duoda stipendijų, pašalpų, kad tik jie dirbtų savo darbą, keltų meną ir literatūrą, galima būtų pritaikinti kad ir šis vieno įzymaus rašytojo pasakymas: "Jei kuris žmogus, apdovanotas tam tikrais gabumais, ypatingomis jėgomis, tųjų savo gabumų nelavina, sulig duotųjų jam jėgų nedirba, jis turi būti civile mirtimi nubaustas: tokio žmogaus visi turi teisės neapkęsti. Kaipgi dabar šis pasakymas mūsų gyvenimui taikinti? Ar, žinodami mūsų menininkų ir rašytojų gyvenimo skurdžias aplinkybes, tą civile mirtimi baudimą, galime taikinti *jiems ar kam kitam*? Šį klausimą lai sprendžia tie, kieno pareiga jis išspręsti.

Bet dovanokite, gal nukrypau į šalį.

Baigdams savo perdaug ilgą ir gerbiamus skaitytojus, gal būt, varginantį straipsnį, vis delto norėčiau, kad gerbiamieji laikraščių bendradarbiai vieną kitą mano mestą mintį priimtų už gerą.

Jaunuomenė tur vienodai išmokyti branginti laimę ir nelaimę, nes pasaulis — ne rojus, bet "ašarų pakalnė". Ir tik tas, kas žino, kas yra nelaimė, prideramai moka branginti ir gerbti laimę.

*

"Sveikam kūne, sveika dvasia". Jaunimas per kūno kultūrą pasieks skaidrios sveikos dvasios.

Tinginys — kūno kvailumas, kvailumas-gi — dvasios tinginys.

*

Sveikata brangiausias turtas už visus kitus turtus. Sveikas vargo žmogus laimingesnis už ligotą karalių.

*

Kas žino savo ydas ir nesistengia jų patcisinti, tas jau ant pasitaisymo kelio.

Jei nori suprasti savo ydas visam jų baurume, primink tik sau, kaip išrodo tau tokios pat ydos tavo pažįstamųjų ir koki įspūdį į tave tai daro. Tuomet graičiau norėsi pašalinti savo ydas.

A. P. Grenis.

LITTLE THOUGHTS.

I.

There is delight in dreaming,
In the lamp's shadow and splendor,
There is delight in seeming
Beholding Future sweet and tender.

II.

Melancholic, alone in my room,
You bring light to counterfeit the gloom
O! that words had a boundless scope
What tales they would tell of man's yearning
hope.

Adv. B. Mastauskas.

Vilna a Danger to World Peace.

The Republic of Lithuania is located on the Baltic Sea between Russia and Germany. Latvia lies on the North and Poland bounds it on the South and East. Direct contact with Russia is shut off by a Polish corridor which was established after the signing of the Treaty of Riga, March 18, 1921.

Lithuania's past history is interesting. During the thirteenth and fourteenth centuries she was practically the largest territorial nation of Europe. As a separate nation she wielded considerable power in Eastern Europe until the early part of the fifteenth century (1413) when it entered into a personal Union with Poland. From that time on her history is practically the same as Poland's. When Poland was dismembered, Lithuania was also divided.

Lithuania suffered extreme oppression under Russian rule. Her language was prohibited and all political activity had to be done abroad. Many leaders and writers were exiled to Siberia by the Czars. In 1905 the ban on the Lithuanian language was lifted. The intellectual and political renaissance of Lithuania can be dated from that time.

The World War was the proximate cause of Lithuania's present independent life. And it can be safely said that Lithuania found greater obstacles in her marches toward independence than any of the newly reestablished nations which were brought into being by the World War and the principle of self-determination.

The conference at Paris practically ignored the representations for Lithuanians independence made by the Lithuanian statesmen and the only reference to Lithuania contained in the Treaty of Versailles is indirect. The reference is made in Act 99, where the future disposition of Memel is discussed. It provides that the Memel territory shall be administered by the League of Nations until the final Status of Lithuania is determined.

One of the most serious obstacles for recognition encountered at Paris was the policy of the non-dismemberment of Russia. The allied statesmen granted independent life to Finland, Poland and Armenia but they ignored the pleas of Lithuania, Latvia, Estonia, Ukrainia and Lithuania was given no encouragement to her national aspirations.

The second serious obstacle was Poland's at-

titude toward Lithuania. Poland strongly advocated Lithuania's attachment to Poland. It used historical, economical and defensive arguments. But no Lithuanian would consider any arrangement which limited an independent Lithuania. The past misfortunes of Lithuania were too well remembered. Poland was blamed for them.

However, in spite of various important and seemingly insurmountable political and financial difficulties, duly accredited representatives of the Lithuanian people met in convention in the City of Vilna on the 16th day of February, 1918, and they declared the independence of Lithuania. And they declared the Lithuanian people to be sovereign over the former Russian provinces of Vilna, Kovno, Suvalki and Grodno. This territory was claimed on historical, ethnological and ethnographic grounds. Lithuania commensed her independent existence anew from that date. The new government declared the capital to be Vilna and there the government was established.

At that time the German military forces were still occupying the whole of Lithuania. Immediately upon the withdrawal of the German troops the Bolsheviki occupied Vilna (The Lithuanian government moved to Kovno, where it is located at the present time) and the surrounding territory by force.

In 1920 a war developed between Russia and Poland. The Bolsheviki withdrew from Vilna and the Lithuanian government reoccupied its ancient capital.

The Lithuanian and Polish governments were in correspondence regarding the establishment of boundaries. Delegations were appointed, they met in the City of Suvalki and they reached an agreement which was signed the 7th of October, 1920. Amongst other things the Suvalki Treaty acknowledged and recognized the right of Lithuania to Vilna and a demarcation line was established between the two countries.

Two days later, October 9th, 1920, General Zeligowski, a regular officer of the Polish army and the troops under his command, drove the Lithuanian forces out of Vilna and took possession of the city. He claimed that he was acting independently of Warsaw.

Lithuania protested to the world and to the League of Nations against this forceful occupa-

tion of Vilna, accomplished in spite of a solemn treaty and done contrary to international law.

Later Poland held election in the occupied zone. The elections were administered by the military. No serious person or nation ever took the results of the elections seriously. Lithuanians, White Russians and Jews abstained from voting. That was the only means of protest that they had at their command.

Various efforts were made by Lithuania to bring about a just solution of the Vilna controversy.

Lithuania expressed a willingness to have the question adjudicated by the court of International Justice, this suggestion was ignored.

The League of Nations suggested that both nations get together and settle the matter. Mr. Paul Hymans was designated by the League to act as intermediary.

Mr. Hymans drafted a plan which he thought should be acceptable to both parties. Among the numerous articles, some vitally affected essential elements of Lithuania's sovereignty. In regard to these—Lithuania in accepting Mr. Hymans' plan — made certain reservations. But Lithuania was prepared to enter into a serious discussion for the establishment of peaceful relations with Poland on the base of Mr. Hymans proposal. Poland refused because she considered the question already settled.

Practically a state of war existed between the two countries during the time that a solution for the Vilna question was being sought. It was actually an armed truce. The neutral zone was divided between Lithuania and Poland by the Council of Ambassadors in 1923. And they set the boundries between the two countries. This settlement gave extensive legitimate Lithuanian lands, cities and railroads to Poland together with a considerable Lithuanian population.

The Council of Ambassadors made the settlement in a peremptory manner. it was purely an ex parte hearing. Lithuania was not asked to furnish a brief nor was she consulted. Lithuania protested to the nations of the world against this decision. To-day, Poland feels that she is the legal master of Vilna with its adjacent territory while Lithuania is determined to regain what has been ruthlessly taken from her.

Due to the Vilna controversy Lithuania has been unjustly denied her right to approximately a third of her territory and population.

Vilna would have never become a problem for international concern had both interested powers been of equal strenght or if both had the support of powerful nations. Poland had and

has the unreserved support of France. Lithuania fought and pleaded, seemingly, alone.

The Vilna controversy may be a fail accompli so far as Poland is concerned and it may be solved in the judgment of the Council of Ambassadors but the present status is not a solution of this so-called vexatious matter. The Vilna problem has immense possibilities to develop and grow again into a front page story of tragedy and war.

It is a sore spot on a vital part of the structure of Europe. There are entirely too many such spots. Some are nearer to the world's vision than others. To the American people Vilna may seem remote yet they should not forget Sarajevo — the remote cause of the World War. Sarajevo was unknown. The territory torn from Lithuania will bring no good for Poland. It is one more thorn in her-side. The Lithuanians in Poland are a substantial minority which has vigor and life. It will always be in rigorous opposition to Poland. And when you add Ukrainians, Germans and White Russians, the total reaches about 45% of Poland's population. A good sized minority indeed.

There seems to be a consensus of opinion that Bolshevism is a bad thing for the world and that it must be isolated. It must be quarantined in Russia. The ordinary person here seems to feel that Poland is the only guardian at the source from whence Bolshevism may spread. And because of this the uncritical feel that this is sufficient reason for the enormous army of Poland.

On the other hand, individuals, friendly to Russia, think that Poland has imperialistic designs upon Russian territory and that she may become involved upon an international adventure at any time, so they justify the existance of the enormous Red Army.

Lithuania fears further Polish aggression. She has lost temporarily a third of her territory to Poland — She feels that she must be prepared to defend herself, should Poland attack again. Then, besides, Lithuania desires to be ready to take what rightly belongs to her, should the opportunity arrive. Hence, Lithuania maintains an army wholly out of proportion to her population. Apart from the above, Lithuania willy-nilly is one of the bulwarks against Bolshevism.

So it can be stated without any exaggeration that Poland and Russia are looking daggers at each other while Lithuania trembles in the offing and hopes for something to happen that will

make it practicable for her to regain her heritage — Vilna.

It is more difficult to settle this question today than it was immediately after the World War. At that time, honest men having a good intent and complete fair information, could have rendered an equitable decision which would have satisfied all parties concerned. Today it would require a minor operation, and later, only a major operation will cure this sore spot. Europe — the patient — will suffer much from it and may not recover.

S. V. Žibas.

College Traditions.

Early each fall freshmen in the University of Chicago are seen sprinting at top speed along campus paths, tiny "postage-stamp" caps on their heads and brilliant green ribbons trailing straight out behind the cap-button. The Three-Quarters Club, composed of sophomores armed with whips, see to it that while freshmen are on the campus they never slow down enough to allow the ribbons to fall to their backs.

Students of Leland. Stanford University once each year make a concerted attack on University of California men at Berkeley, the seat of the State University, in an attempt to paint the huge golden "C" on a Berkeley hillside a bright Cardinal, the Stanford color. The fact that they never succeeded has not prevented them from trying every year, ordinarily before some athletic event between the two institutions.

College traditions, these: Every college and university in the United States possess a set of them, and while many are intended wholly for diversion from the daily grind of classwork others are deeply serious and carry meaning which students never forget.

Where many traditions have their beginning no one can tell. Like Popsy they have "just grown". New customs which may develop into traditions are always springing up, and now and then an ancient usage may be superseded or forgotten. But class scraps, freshman rules and other traditions precious to every college man's life as his studies. These, and not English, math and geology, bring graduates of Chicago, Illinois, Wisconsin, Princeton, Yale and Stanford back to their alma maters year after year to renew old memories and friendships.

Humiliating the Freshmen.

But the freshman he, green and humble, is the center and source of customs. Freshman year, the upper classmen's delight, and sophomore's opportunity, is a year of "thou shalt" and "thou shalt not". The new student must never walk on the grass, he must never walk on the paths; he must enter buildings by the rear doors, wear none but black socks, sit in galleries be "seen but not heard". He is ever subjected to upper class discipline and sophomore hazing. But outwardly scornful of his low estate and sometimes rebellious, he nevertheless finds keen enjoyment in the attention he receives and in his occasional "putting one over" his older mates. And when he comes to the end of the year he can laugh; his troubles are over, and he has ahead of him three years of disciplining other freshman.

Kenyon College, at Gambier, Ohio, effectively impresses freshman with their humble position. Every time a freshman passes a sophomore, junior or senior on the campus he salutes by placing his hand on the button at top his tiny freshman cap and whistling. And if he or any of his mates becomes lax the Sophomore Cruelty Institute S. C. I. self-appointed to handle refractory cases takes a hand. The result, a public bath or a mad run of fifteen strides, then a leap into the air with a clutch at an imaginary "cuckoo". This punishment sometimes must be done backwards.

Kenyon freshmen must wear coats and freshman caps on the campus at all times, and because freshmen always have their heads covered other students never do, except in cold weather.

The Frosh Cap.

Freshman caps are everywhere a part of freshman equipment. The caps range from the violent red of Western Reserve University, Cleveland to verdant green and solemn black. Nearly all have large buttons of contrasting color, and the whole is barely big enough to cover the top of a freshman head. In winter most colleges permit the substitution of an official knitted toque for the "postage-stamp". Skull caps worn by freshmen of Denver University are discarded if the freshmen win the annual sack rush, held on the day of the foot-ball game with the Colorado School of Mines, from sophomores.

At the University of Michigan, not long ago, a freshman had his obstinate head shaved by sophomores when he refused to adorn it with a freshman cap, and later suffered complete

ostracism by other students. Even among his classmates he found no sympathy. That boy spoiled his entire college career, as far as friends and memories went, because he did not take in good spirit the upper-class dicta. A freshman must be a good sport.

Cap burning Night at the University of Indiana is a high spot in freshman year. It comes on a night early in the spring. After wading under a low bridge which crosses the River Jordan—a brooklet running through the Indiana campus in which many a student has taken an impromptu bath—the cap wearers execute a war dance around a great bonfire, and one by one cast their caps into the eager flames. Thereafter they are allowed to wear hats. Cap burnings are traditional at other colleges and universities also. Everybody knows of the night shirt parades and the impromptu celebrations with which college students welcome a football victory. But Denver University celebrates a victory over Colorado State University by the solemn presentation of a fiery red vest to its team's captain, with the Chancellor of the University as the donor; and the Universities of Minnesota and Michigan have the Little Brown Jug, which is neither little nor brown, as an emblem of grid iron supremacy.

Little Brown Jug.

The Little Brown Jug first appeared in 1903, when Minnesota, after a terrific battle, held the unbeaten Michigan football team to a 6-6 tie. The Michigan trainer had taken a large jug full of water from Ann Arbor to Minneapolis so that his players would not be put off form by drinking Minnesota water.

After the game, Minnesota students found the jug, painted it white and inscribed the date and score on it. Ever since the Little Brown Jug has been as symbol of victory, and it goes to the winning team after every Minnesota-Michigan foot-ball game, their property, until the enemy is again successful.

Badgers "Peace Pow Wow".

A ceremony which goes back to the Indian days before there was a University of Wisconsin, smoking the Pipe of Peace, is a feature of Wisconsin Commencements. The "braves" are only seniors and juniors and the tribal differences only class rivalries which have existed since the seniors were sophomores and the juniors freshman, nearly three years before. But the ceremony is just as solemnly enacted as

though it were the end of years of red-skin warfare.

Around the glowing campfire sit the senior "tribe", faces painted, bodies blanketed. Through the woods in the dark appear the junior "tribe" coming to ask for peace, after speeches by the chiefs of each tribe, the Pipe of Peace, with its two-foot stem and its dangling mane of ribbons representing the tribes which have smoked it for generations past, is passed first to every senior brave then to every junior. The senior "squaws", girls in the graduating class, perform a weird Indian dance around the fire to the beat of muffled tom-toms. Then, with solemn ceremony and a final Indian whoop, the Pipe of Peace is passed to the younger tribe to hold for another year.

Campus rules and penalties.

Campus rules are the first care of a freshman. At the University of Chicago he may not sit on the "C bench", a huge cement seat in the shape of a C on the campus near Cobb Hall.

Penn State freshmen "shall be required at all times to carry matches and furnish same to members of the three upper classes upon request," campus rules say. They must also keep their coats buttoned and their hands out of pockets, stay out of pool rooms and always speak to all others in their class. "The privilege of adorning their faces, with hair growths shall be limited to the three upper classes," the rules say. University of Michigan freshmen are similarly denied the right of wearing mustaches, although older students cultivate different styles according to the colleges or schools of the university in which they are enrolled. At Chicago the mustache privilege is reserved to seniors, who hold a contest each spring for the longest mustache.

Freshmen "peerades" are annual celebrations at a number of colleges in the East. In these "peerades" every fresh must appear in costume prescribed by upper class-men. They are marched before a crowd of spectators at an important football game, for the purpose of entertainment.

Students at the University of California have an annual work and play day, when the men, formed into squads and companies, like army organization, work with spade and pick and make repairs and improvements on the campus, and the women serve them refreshments as they work, and with a big luncheon late in the afternoon. One year the men completely

EDNA NORVILAITĖ,

Lietuvos Vyčių 35-tos kuopos raštininkė. Jai užėmus raštininkės vietą, 35-ta kuopa pradėjo augti narių skaičiumi ir visi kuopos reikalai tvarkoje vedami. Laike Vajaus kuopa laimėjo 3-čią dovaną (\$10.00 auksu), kurią paskyrė Lietuvos Vyčių Chicagos apskritis.

built a cinder track for California Athletes; another they constructed a cement walk from the campus to the big "C" on a Berkeley hillside.

Campus greetings.

A gravel path on the University of Oregon campus known as "Hello Lane" when the university was young was the origin of the "hello habit" one of Oregon's proudest traditions. Now all the campus and Eugene itself are "hello lanes" and every Oregon student always greets his mates with a smiling "hello!" In small colleges the universal greeting is customary, but Oregon is the only large institution which can boast of it.

Washington State College also has its "Hello Walk," a path, from Bryon Hall to the Administration Building where everybody greets and is greeted.

At the United States Naval Academy, where hazing is forbidden by Federal Law, the new midshipman, or plebe, undergoes severe "running". He has to be able to answer any question, whether on seamanship, cultivation of the prune or the indentivity of the fourth King of Siam, at a moment's notice, and a failure means he has to undergo such ordeal as "doing a cuckoo." This consists getting under a table, thrusting his head out, shouting "cuckoo" and withdrawing before an eager upper swings a broom at his head.

Pastabos.

SEIMAS.

Lietuvos Vyčių Organizacijos XII-tasis Seimas įvyks Ruggiūčio-August 26, 27 ir 28 dd., 1924, Carnegie Library Svetainėj, Homestead, Pennsylvania.

Kiekviena nesuspenduota kuopa turi teisės ir privalo siųsti Seiman delegatą.

Kuopos turi privilegiją siųsti vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių.

Seiman išrinktasis dalyvis privalo būtinai turėti mandatą su kuopos valdybos parašais ir kp. antspauda.

ALEKSANDRAS ALEKSIS,

Liet. Vyčių Organ. Centro Pirmininkas.

PRIMINIMAS.

Šiuo primenam gerb. kuopoms, kad laikas mokėti narių mokesčius už antrąjį šių metų pusmetį.

L. Vyčių Centro Raštinė.

— Užėjus vasaros karščiams, visuomeninis veikimas žymiai susilpnėjo. Vyčiai gi kruta, kaip visuomet. Beisbolo rungty-nės, išvažiavimai, susirinkimai nei kiek nenustojo savo gyvumo.

— L. V. Naujos Anglijos apskričio korespondentai, tur būt, užmiršo parašyt organui apie metinį išvažiavimą š. m. liepos 4 dieną. Rasi, karščių pabūgo! Bet kitiems laikraščiams spėjo parašyti.

— Per Vyčių Seimą bus įdomios beisbolo rungty-nės tarp Clevelando Vyčių 25 kp. ir Homestead'o, 11 kp. kamandų. Gaila, kad Chicagos beisbolininkai neturės galimybės pasirodyt.

— Eina gandai, kad A. L. R. K. Federacijos Kongreso metu Detroit'e įvyks beisbolo rungty-nės tarp Detroit'o, Cleveland'o, o galimas daiktas, ir Chicagos Vyčių kamandų.

— Katalikų priešai panaudoja visas priemones ardyti katalikų organizavimąsi ir veikimą. Chicagoj, kur Vyčių judėjimas eina vis didyn, jie sukėlė visokias drumzles, kad kentų Vyčiams. Tos drumzlės nedrįsdamos veikti viešai, eina iš pasalų. Kolionės ir pravardžiavimai, ypač mergaičių, kad jos priklausot prie Vyčių, pilas, kai iš gausybės rago. Ei, drumzlės, iš kelio! Bereikalo burnas aušinat ir energiją aikvojat.

— Pernai metais išleidom "Vyčio" 14-ka Nr., o šiemet iki Seimo išleisim 14 Nr. Reiškia, progresuojam. Gērėja padėtis ir kitais žvilgsniais.

— Kun. Dr. J. Navickas iš Providence, R. I. praneša apie suorganizuotą naują Vyčių kuopą. "Tuom kart turime 23 narius — rašo pranešėjas, — ilgainiui tikimėsi turėti daugiau. Ateinantį trečiadienį, liepos 30 dieną, turėsime taip vadinamą "initiation" — narių iškilmingą priėmimą".

Sveikinam! Nauja kuopa, tai naujas kraujo lašas organizacijos kūne.

— Nesenai suorganizuotos Vyčių kuopos Sioux City, Iowa jau 7 nariai įsirašė pašelpo skyriun ir atsiuntė Centran mokesčius.

— Liepos 20 dieną Centro Raštininkas, Vincas Rūkštalis, lankėsi Springfield, Ill. ir prirašė 7 narius į pašelpo skyrių.

— Anglų kalbos skyrius "Vyty" žymiai išturtins ir pajvairės prisidėjus tokioms pajėgoms, kaip adv. B. Mastauskas ir k.

— Kai kuriems nariams gražinus spaustuves paskolas, kiti ir gi skuba jų reikalauti. Kaip idealinga buvo duoti, taip "idealinga" ir palukėti. Centras paskolas atmoka atsiziūrėdamas savo rezervų. Pamažu atmokės visiems, o ūmai užgulus galima pablogint padėti.

— Kai kurios kuopos, nelaukdamos paraginimų, jau užsimoka mokesčius už antrąjį šių metų pusmetį. Yra kuopų, kurios tik po nuolatinį raginimų galų užsimoka.

— Liepos 21 dieną Centro Valdyba laikė posėdį, kuriam aptarta keletas einamųjų skubotų reikalų. Prieš Seimą nutarta laikyti da vieną posėdį paruošimui įnešimų ir atskaitomybės iš Centro Valdybos darbuotės.

— "Tėvynės Balsas" (Wilkes-Barre, Pa.) praneša: "Girdėjom, kad naujos jaunimo organizacijos projektas jau baigiamas. Pereitą metų Kunigų Vienybės Seimas paskyrė tam darbui komisiją iš trijų asmenų: gerb. kun. Miliauską iš Wancemie, kun. Dr. Bartuška iš Mt. Carmel ir kun. M. Nanortą iš Miners Mills. Sunkiausia to darbo našta krito ant gerb. kun. Miliausko, bet, smagu pažymėt, komisija savo užduotį bus atlikusi, kas ne dažnai atsitinka, nes mūsų komisijos paprastai neveikia. Naujas projektas bus šį metų Kunigų Vienybės Seime svarstytas ir pavestas vykiniui."

Gandai apie "naują jaunimo organizaciją" vaikščioja nuo senai. Dabar, matyt, jai lemta bus pasirodyti gyvenime. Darbo ji turės. Pensylvanijos liūginai plati dirva. Tik kol neturim jos įstatų ir planų, kokia linkme eis jos darbuotė, negalim nieko nusakyti apie jos ateitį. Be to, nežinia kiek pats jaunimas susidomės ta nauja organizacija. Pagyvensim — pamatysim.

Sportas.

IŠ L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO BEISBOLO LYGOS.

North Side — Cicero.

Birželio 28 d. North Side ir Cicero Vyčiai išmėgino savo jėgas. Iš pat pradžių Ciceriečių įstojimo į Lygą, jie pageidavo susiremti su North Side ir sulaukę šios progos pralaimėjo, bet North Side Vyčiams išrodė blogai iki 8 persimainymo.

Resultatai: North Side—15, Cicero—8.

NORTH SIDE					CICERO				
AB	R	H	E		AB	R	H	E	
Beržinskas p	2	1	1	0	Grebin 2 b p	3	0	1	0
Stanevich c f	5	2	1	1	Bukauskas 1 b	5	1	2	3
Davgiala 2 b	5	1	1	1	Janosky s s	3	0	0	2
Kaminskas 1 f	6	2	3	0	Kriškunas 3 b	5	0	0	0
Daugirdas r f	3	1	0	0	S. Kupernovich p r f	4	1	1	1
Ordenas 3 b	5	2	2	1	Petrauskas r f	1	0	1	0
Urba 1 b	4	1	0	0	Mozint 1 f	5	1	3	1
Drazdauskas c	4	3	1	1	P. Kupernovich c f	5	1	1	0
Andruškevich ss	5	2	2	0	Jurgel r f	1	0	1	0
					Krenc 2 b p r f	2	2	1	0
					Petrušaitis c	5	2	1	1
Viso	40	15	11	4	Viso	39	8	12	8
North Side	0	5	0	0	0	0	8	2	15
Cicero	0	1	0	5	0	0	2	0	8

"2 base mūšiai" Ordenas, Drazdauskas, Petrušaitis, Andruškevich;

"Home Run" Bukauskas.

"Strike Out" Beržinski 11, S. Kupernovich 9, Krenc 1;

"Base on balls" Beržinskis 5, S. Kupernovich 5, Grebin 1, Krenc 1.

"Hit by pitcher" Beržinskas (Janosky), S. Kupernovich (Beržinski).

Town of Lake — North Side.

Birželio 29, 1924, Town of Lake atkeliavo į North Side ir gražiai pasirodė. Pirmam žaidime į tris metus nebuvo ginčų ir nepasitenkinimų tarpe šių dviejų kuopų. Šiuo metu pasirodė daugiau tvarkos mūsų Lygoj. Žaidimas buvo tik 8 permainingų, nes laikas neleido ilgiau žaisti.

Resultatai: Town of Lake—12, North Side—4.

NORTH SIDE					TOWN OF LAKE				
AB	R	H	E		AB	R	H	E	
Beržinskas 3 b p	4	1	1	1	Druktenis r f	4	2	1	0
Stanevich c f l f	2	2	1	1	Poecivcz 2 b c	4	2	1	0
Davgiala 2 b	4	0	1	0	Kluczinski 3 b	5	3	3	0
Kaminskas r f	4	0	2	0	Loetz ss	4	1	1	2
Daugirdas p 1 b	3	0	0	1	Miller c	4	1	0	0
Urba 1 b 3 b	4	0	1	1	Paulikas p	4	2	1	0
M. Andruškevich ss	4	0	0	2	Misevicz 1 b	3	0	0	0
Drazdauskas c	4	1	1	0	Balsevicz r f	4	0	1	0
Andruškevich l f c f	3	0	0	0	Zabella c f	4	1	0	0
					Bartiš 2 b	0	0	0	0
Viso	32	4	7	6	Viso	36	12	9	2
Town of Lake	5	3	1	0	0	3	0	0	x
North Side	2	2	0	0	0	0	0	0	x

"2 base mūšiai" Paulikas, Loetz, Balsevicz.

"3 base mūšiai" Davgiala, Drazdauskas.

"Home Run" Kluczinski.

"Strike Outs" Beržinski 6, Paulikas 12.

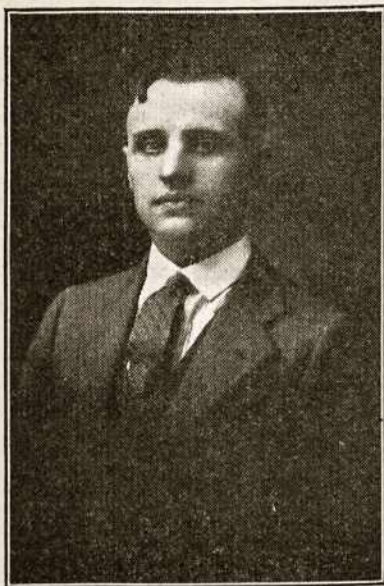
"Base on balls" Daugirdas 2, Paulikas 3.

"Hit by Pitcher" Daugirdas (Poecivcz).

Brighton Park — North Side.

Liepos 6, 1924, Brighton Park susirėmė antrą kartą su North Side tymu ir šį kartą North Side Vyčiams nepasisekė ir pralaimėjo per savo 10 klaidų, nors ir gerai mušė.

Resultatai: Brighton Park—18, North Side—14.

P. ŠVETKAUSKAS,

L. Vyčių 11 kp., (Homestead, Pa), ex-pirmininkas, uolus Vyčių ir kitų katalikų organizacijų bei draugijų darbuotojas; gabus vaidila.

BRIGHTON PARK	AB	R	H	E	NORTH SIDE	AB	R	H	E
Šloger c f	2	2	0	0	Stanevich ss-2 b	4	3	3	1
Jančauskas c f	3	1	1	0	Urba 3 b	5	1	1	3
Wilmontas rf-p	5	5	3	1	Nausėda c f	6	0	1	0
Urbiek 3 b	6	4	3	1	Kaminskas 1 b	5	2	1	2
Schultz s s	4	1	2	1	Davigiala 2 b-s s	4	1	1	2
Lummin 1 b	5	0	1	0	Krivicikas r f	3	2	0	1
Palušis c-r f	5	0	1	1	Butkus 1 f	5	2	2	0
Ivinskas 2 b	4	2	1	0	Drazdauskas c	5	1	1	1
Jucikas 1 f	5	1	1	0	Andruškevich p	4	2	3	0
Zubris p-c	5	2	1	2					
Viso	44	18	14	6	Viso	41	14	13	10

Brighton Park	3	6	1	0	0	3	0	4	1	18
North Side	1	4	3	0	0	1	2	1	2	14

"2 base mūšiai" Stanevich 3, Wilmont 2, Jankauskas, Jucikas.

"3 base mūšiai" Urba, Wilmont, Zubris.

"Home Run" Kaminskas.

"Strike Outs" Andruškevich 9, Zubris 1, Wilmont 4.

"Base on balls" Andruškevich 3, Zubris 2, Wilmont 1.

Brighton Park — Providence.

Liepos 13, Brighton Park (36 kp.) antru kartu susirėmė su 18-tos (4 kp.) tymu, bet šį kartą pralaimėjo.

F. Laurynaitis laimėjo žaidimą geru metimu, įmušdamas ir apibėgdamas.

Resultatai: Brighton—7, Providence—8.

PROVIDENCE (18)	AB	R	H	E	BRIGHTON PK.	AB	R	H	E
A. Laurynaitis 1 b	5	4	4	0	Šloger c f	4	3	3	1
Zaringas 1 f	5	1	1	0	Wilmonas p	5	0	2	0
Šurna s s	5	1	1	1	Urbik 3 b	5	0	1	0
Kondokas c	5	0	3	0	Schultz s s	5	0	0	2
F. Laurynaitis p	5	1	1	0	Lummin 1 b	5	1	2	0
Beveršis 2 b	4	0	0	0	Palušis r f	4	0	2	0
Vainauskas r f	4	0	0	0	Ivinskas 2 b	4	1	2	0
Leknickas 3 b	4	2	2	0	Jucikas 2	3	1	0	0
Martinonis 1 f	4	0	0	1	Zubris c	4	1	0	0
Viso	41	8	12	2	Viso	39	7	12	3

Brighton Park	0	0	2	4	0	0	0	0	1	7
Providence	2	2	0	0	0	2	0	0	2	8

"3 base mūšiai" Šloger.

"Home Run" A. Laurynaitis 2.

"Strike Outs" F. Laurynaitis 16, Wilmonas 10.

W. Pullman — North Side.

Liepos 13, 1924, North Side (5 kp.) nukeliavo į West Pullman (35 kp.), bet šį kartą nepasisėkė juos taip lengvai suplikti, kaip praeitą kartą. Kaip matyt, 35 kuopa buvo pasirengus suplikti North Side, bet nepasisėkė. West Pullman metikas Rokus negalėjo sulaukyti 5 kuopos mašėjų, kurie gavo 15 mūšių.

M. Andruškevičius pasirodė gana gražiai su savo metimu, duodamas Pullman "smarkuoliams" 7 mūšius.

Resultatai: North Side—8, W. Pullman—4.

NORTH SIDE	AB	R	H	E	W. PULLMAN	AB	R	H	E
Urba 3 b	5	1	2	1	Savičius 1 f	3	1	1	0
Stanevich c f	4	1	2	0	Axtinas s s	5	0	1	0
Davigiala s s	5	2	2	1	Ališauskas c	4	0	0	0
Kaminskas 1 b	4	1	2	0	Damakaitis 3 b	4	1	2	1
Daugirda 2 b	3	0	1	1	Stankus 2 b	4	1	2	1
Drazdauskas c	5	1	1	1	Sturbis c f	3	0	0	1
Nausėda r f	4	0	3	0	Skackauskas r f	4	0	0	0
Butkus 1 f	4	1	1	0	Dappas 1 b	4	0	0	0
M. Andruškevičius p	3	1	1	0	Rokus p	3	1	1	0
Viso	37	8	15	4	Benik p	1	0	0	0
					Viso	35	4	7	3

North Side	0	1	3	0	1	0	1	2	0	8
West Pullman	2	0	0	0	1	1	0	0	0	4

"2 base mūšiai" Drazdauskas, Axtin, Damakaitis,

"3 base mūšiai" Davigiala, Stankus.

"Strike Outs" Andruškevičius 8, Rokus 2, Benik 1.

"Base on balls" Andruškevičius 3, Rokus 2, Benik 1.

Cicero — Town of Lake.

Liepos 13, 1924, Town of Lake (13 kp.) antrą kartą suplikiė Cicero (14 kp.) gabius jaunuolius mūšų Lygos.

Cicero, kaip ir visuomet, pasirodė geri žaidėjai, nepasiduodami iki galo.

Bet kas bus pirmi suplikti Town of Lake?

Resultatai: Town of Lake—11, Cicero—2.

TOWN OF LAKE	AB	R	H	E	CICERO	AB	R	H	E
Zabella r f	5	1	3	0	Greben 2 b	4	0	2	0
Pocevicz 2 b	3	2	0	0	Bukauskas 1 b	4	0	0	1
Prūsaitis s s	3	1	0	1	Janosky s s	4	0	1	0
Kluchinskas 3 b	5	4	4	0	Kiškūnas 3 b	3	1	0	1
Miller c	4	0	1	0	S. Kupernavich p	4	0	1	0
Paulikas p	4	1	2	1	Mozintas 1 f	4	0	1	1
Misewicz 1 b	4	1	2	1	P. Kupernavich r f	3	1	2	0
Balsevich c f	3	0	0	0	Krenc c f	4	0	1	0
Loetz 1 f	4	1	2	0	Petruskas c	3	0	0	1
Viso	35	11	14	3	Jurgel e	1	0	0	0
					Viso	34	2	8	4

A. MUZIKAUSKIŪTĖ,

L. Vyčių 11 kp. (Homestead, Pa.), narė, pasižymėjusi scenos meno srity.

ALBINAS ONAITIS,

L. Vyčių 11 kp., (Homestead, Pa.) narys, ex-pirmininkas, moksleivis, darbštus narys.

Cicero	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
Town of Lake	3	0	2	4	0	1	1	0	x		11

"2 base mūšiai" Zabella, Kluchinskas 2, Paulikas, Krenc.

"3 base mūšiai" Loetz, Misewicz, Mozintas.
 "Strike Outs" Paulikas 8, S. Kupernavičius 11.
 "Base on balls" Paulikas 1, Kupernavičius 5.

Cleveland, Ohio Vyčiai antru kartu sumušė Holland Furnaces. Liepos 4 d., miesto parke Vyčiai pasirodė puikiai prieš Holland Furnace tymą. Miklus Vyčių metikas (pitcher'is) šymet visus žaidimus išlošė. Pastarojo žaidimo rezultatai:

VYČIAI	AB	R	H	P	O	A	E	H. FURN.	AB	R	H	P	O	A	E
Hell r f	5	1	2	0	0	0	0	McHugh 2 b	3	1	0	3	4	1	
Lulza 1 b	4	0	0	9	0	0	0	Newman c f	4	0	1	4	0	0	
Kasperis c f	4	0	3	3	0	0	0	Marsh 3 b	3	0	1	0	0	0	
Kiška 3 b	4	0	0	2	3	0	0	Shamback l f	4	0	1	0	0	0	
Diliša s s	2	1	0	4	4	1	1	Westhovens ss	4	0	0	3	5	0	
Kandrius l f	4	0	2	1	0	0	0	Vieres 1 b	4	0	0	7	1	1	
Kelly 2 b	3	1	0	2	0	0	0	Rabbits r f	3	0	1	0	0	0	
Jasonis c	4	0	2	5	2	0	0	Haight c	4	0	1	9	1	1	
Miklus p	3	0	0	1	2	0	0	Kenedy p	4	0	1	1	1	0	
Iš viso	33	3	9	27	11	1	1	Iš viso	37	1	6	27	12	3	

Score by innings:

Vyčiai	0	1	1	0	0	0	0	0	1	3
Holland Furn.	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1

Jurgis K. Venslovas, mgr.

CICERO — BRIGHTON PARK.

Liepos 19, 1924, Brighton Park (36 kp.) tymas nuvažiavo į Cicero ir gavo (ko visai nesitikėjo) į kailį nuo Cicero naujai susiorganizavusių jaunų base-ball svaidininkų.

Cicero puolė metiką Wilmoną. Pirmoj permainoj Možintas padarė "Home Run". Brighton Park "slugger'is" nedaug ką galėjo prieš Cicero's metiką-Krenc.

Resultatai: Cicero—8, Brighton Park—7.

CICERO	AB	R	H	E	BRIGHTON PK.	AB	R	H	E
Greben 2 b	5	1	2	1	Urbikas 3 b	5	0	0	0
Bukauskas 1 b	5	1	2	0	Wilmonas p	4	2	2	0
Janauskas s s	5	0	0	2	Schultz s s	5	2	2	1
Kiškūnas 3 b	4	2	2	0	Lummin 1 b	4	1	2	1
S. Kupernavičius c f	4	1	2	0	Palušis c-r f	4	1	1	1
Mozintas l f	4	1	2	0	Ivinskas 2 b	4	0	0	0
P. Kupernavich r f	4	0	2	0	Jučikas l f	3	1	1	0
Krenc p	3	2	1	0	Jančauskas c f	1	0	0	0
Petrušaitis c	3	0	2	0	Zubris r f-c	4	0	1	0
Viso	37	8	15	3	Viso	34	7	9	3

Brighton Park	1	0	2	0	0	3	1	0	0	7
Cicero	1	3	2	0	0	1	1	0	x	8

"2 base mūšiai" Kiškūnas, S. Kupernavich, P. Kupernavich, Schultz, Jučikas.

"Home Run" Možintas.
 "Strike Outs" Krenc 11, Wilmon 5.
 "Base on ball" Krenc 4.

NORTH SIDE — PROVIDENCE.

Liepos 20, 1924, North Side (5 kp.) susiriēmė pirmą kartą su Providence (18-tos) tymu Mark White Square parkuty.

Laimingi aštuoniolikiečiai laimėjo tik po sunkios kovos.

Šis žaidimas buvo vienas smarkiausių mūsų lygoje šį sezoną.

Resultatai: Providence—5, North Side—3.

NORTH SIDE	AB	R	H	E	PROVIDENCE	AB	R	H	E
Beržinskas p	4	1	1	0	A. Laurynais 1 b	4	0	2	1
Kaminskas 1 b	5	0	2	0	Beveršis s s	3	1	0	1
Davigiala 2 b	4	0	1	0	Kondokas c	4	1	1	0
Stanevich c f l f	4	0	0	0	Leknickas 2 b	4	0	1	1
Butkus c	4	0	0	0	F. Laurynaitis p	3	1	3	0
Drazdauskas l f c f	4	0	0	0	Šurna l f	4	0	1	0
Ordenas 3 b	4	0	2	0	Šmitas 3 b	3	1	0	0
Nausėda r f	4	1	0	0	W. Laurynaitis c f	4	0	0	0
Andruškevičs s s	3	1	2	0	Mičionis r f	3	1	2	0
Daugirda *)	1	0	1	0					
Viso	37	3	9	0	Viso	32	5	10	3

*) mūšiai už Andruškevičių 9 permainoj.

North Side	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Providence	2	1	0	1	0	0	0	1	x	5

"2 base mūšiai" Kaminskas, A. Laurynaitis.
 "3 base mūšiai" Mičionis, F. Laurynaitis 2.
 "Strike Outs" F. Laurynaitis 8, Beržinskas 7.
 "Base on balls" F. Laurynaitis 1, Beržinskas 1.

S. KIMUTIS,

L. Vyčių 11 kp. (Homestead, Pa.) narys, Šv. Petro ir Povilo parapijos vargonininkas, režisierius ir jaunimo mlylėtojas.

TOWN OF LAKE — W. PULLMAN.

Liepos 20, 1924, W. Pullman (35 kp.) susirėmė su mūsų lygos smarkuoliais Town of Lake (13 kp.) tymu.

W. Pullman į pabaigą sezoną pradeda atsibusti ir nežinia ką padarys ateinantį sezoną.

Resultatai: Town of Lake—7, W. Pullman—3.

TOWN OF LAKE	AB	R	H	E	W. PULLMAN	AB	R	H	E
Zabella 1 f	3	1	0	0	Savičius c	4	0	1	0
Pocewicz 2 b	2	1	1	0	Benik p	3	0	1	0
Loetz s s	3	0	1	0	Damakaitis 3 b	4	0	0	1
Kluchinski 3 b	4	1	2	1	Extin s s	4	0	1	1
Miller c	3	1	2	0	A. Stankus 2 b	4	0	1	0
Paulikas p	4	2	2	0	Scott l f	4	1	1	0
Misevics 1 b	4	0	0	0	Dappas 1 b	4	0	3	0
Balsevics c f	4	1	3	0	Juknus r f	4	1	0	0
Barthoš r f	4	0	1	0	F. Stankus c f	3	1	3	0
Viso 31	7	12	1	1	Viso 34	3	11	2	7

W. Pullman 0 0 0 0 0 0 3 0 0 3
Town of Lake 0 0 0 0 5 0 0 2 x 7

"2 base mūšiai" Pocewicz, Kluchinskas, Paulikas, Miller, Balsevics, Barthoš, Dappas, F. Stankus 2.

"3 base mūšiai" Paulikas 5, Benik 3.

"Base on balls" Paulikas 1, Benik 2.

LIETUVOS VYČIŲ CHICAGO'S APSKRIČIO B. B. LYGOS STOVIS.

Visi žaidimai skaitomi iki Liepos 19, 1924 m.

	W.	L.	Per.
Town of Lake 13 kp.	7	0	1000
Brighton Park 36 kp.	6	2	750
North Side 5 kp.	6	3	667
Providence 4 kp.	4	2	667
Cicero 14 kp.	3	4	428
Pullman 35 kp.	2	5	268
Roseland 8 kp.	1	6	143
Bridgeport 16 kp.	0	7	000

"Home Run" Mūšiai:

A. Laurynaitis, Prov.,	5	Drazdauskas, N. S.,	I
Kiškūnas, Cicero.	5	Lummin, Brighton,	1
Kaminskas, N. S.,	2	Urbikas, Brighton.	1
Davigiala, N. S.	2	Kluchinskas, T. of L.,	1
Buividas, Roseland	2	Misewiz, T. of L.,	1
F. Laurynaitis, Prov.,	2	Pocewicz, T. of L.,	1
Miller, T. of L.,	2	Zaringas, Prov.,	1
Damakaitis, W. P.,	1	Mazintas, Cicero.	1
Bukauskas, Cicero,	1		

L. V. Chicagos Apskričio B. B. LYGOS Skorkiperis,
A. I. Manstavičius.

—X—

REDAKCIJOS ATSAKAI.

Stella Maris. "The Zeppelin", Lithuania" — gavom. Jei tiks, panaudosim.

Jurgis Daina. Eilių pluoštelį gavom. Kas tiks, panaudosim.

J. Puišys. "Liturgijos galybė" — gavom. Persiuntėm "Laivui" (2334 So. Oookley Ave., Chicago, Ill.)

TEISME.

— Ar tamsta jau esi sėdėjęs kalėjime?

— Taip, ponuti, tupėjau.

— Už ką?

— Už kosulį. Bekraustydamas kaimyno paslėptus pinigų emiau ir sukosėjau. Tas pabudo ir pradėjo šaukti: vagis! vagis! laikyk! Sukilę žmonės ėmė ir sučiupo mane. Matai, ponuli, vis tai del kosulio.

Didžiausias kiekvieno žmogaus priešininkas, tai jo paties ydos ir geiduliai.

Iš Lietuvos.

Greitu laiku bus ratifikuota Klaipėdos konvencija. Iš labai patikimų šaltinių "Klaipėdos Žinių" Redakcijai teko sužinoti, kad Seimas atostogų metu ketetą kartų susirinks priimti skubiausiems įstatymams, kurių tarpe Klaipėdos konvencijos ratifikavimas ir valdininkams atlyginti įstatymas stovi pirmoj eilėj.

Klaipėdos konvencijai ratifikuoti Seimas susirinks ne vėliau, kaip per dvi savaiti.

PABĖGO 76 KALINIAI.

Birželio 27 d. Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjimo 5-to skyriaus kaliniai (kriminalistai) nuginklavo sargybą, paleido kelių kamerų kalinius ir šaudydami iš kalėjimo pabėgo. Atvykus policijai ir paskiau kariuomenei kai kurie iš likusių kalėjime kalinių pradėjo šaudyti iš kiemo į gatvę. Tačiau po neilgo susišaudymo kalėjimas kariuomenės buvo paimtas ir įvesta tvarka.

Pabėgo viso 76 kaliniai, iš jų 75 kriminalistai ir tik 1 politinis. Iš pabėgusiųjų skaičiaus birželio 27 d. pagauta 35, jų tarpe ir politinis ir vienas rastas nukautas. Be to, per susišaudymą kalėjime 1 kalinys nukautas ir 1 sužeistas. Iš kalėjimo sargybinių 2 sužeisti.

Paskutiniomis žiniomis, apskrities policijos energingomis pastangomis iš pasprukusių Kauno apylinkėjų ir apskr. kalinių jau dauguma taip pat suimta.

Nuotikio priežastims ištirti vedama stropus tardymas.

KLAIPĖDOJE ĮSTEIGĖ MUZĖJŲ.

"Klaipėdos Žinių" pranešimu, ten susidarė "Klaipėdos Muzėjaus Draugija", kurios tikslas, kaip matyt iš pranešimo, kraštą tirti ir muzėjų įkurti. Muzėjaus darbų rengimo vedėjas yra maj. Tarasenska, archeologas.

NETIKRŲ PASŲ FABRIKĖLIS.

Kaune kriminalinė policija susekė netikrų pasų bei dokumentų fabrikėlį. Suimta 4 asmenys, kurių tarpe vienas Vokietijos pilietis, Berlyno emigracijos biūro atstovas.

LIETUVOS KATALIKŲ KONGRESAS. 1—2 liepos Kaune įvyko didelis katalikų kongresas. Dalyvavo jame 367 atstovai nuo 27 draugijų, 45 garbės nariai ir 88 pakviestieji svečiai — viso 500 žmonių turinčių balsavimo teisę. Be to Kongreso posėdžius lankė 540 šiaip svečių. Posėdžiai ėjo Tilmanso salėje, kuri buvo pilnutėlė žmonių prikimšta.

Skaityta keletas referatų apie katalikų veikimą Lietuvoje, apie vienuolynus, savivaldybę ir tt.

Kongresan atsilankė daug įžymių asmenų: arc. Zecchini, šv. Tėvo delegatas Lietuvoje, Lietuvos prezidentas Stulginskis, Mažosios Lietuvos veikėjas M. Jankus, kurs nors nekatalikas.

Posėdžiai ėjo pakeltu ūpu.

OKUPUOTŲ LIETUVOJ.

Lenkai neleido lietuviams apvaikščioti spaudos atgavimą. Kaip jau yra visiems žinoma, Vilniaus lietuvių visuomenė 20-tines spaudos atgavimo sukaktuves minėti buvo atidėjus Sekminėms. Buvo paruošta plati programa, kuri turėjo būti atlikta per 2—3 dienas. Buvo laukta gausingų svečių iš provincijos, kurie drauge su vilniečiais būtų ramiai ir kultūringai paminėję kilnią ir sunkią lietuvių tautos kovą. Bet atsitiko kitaip. Lenkų valdžia visoms lietuvių pramogoms nedavė leidimo, ir tokiu būdu lietuviai nebeturi galimybės viešai iškilnių švesti.

Kas galėjo tikėtis, kad juodieji Muravjovo Koriko darbai tokios saugios globos susilauks iš tų, kurių tėvus jis kardino.

— Vyskupas vizituoja. Vilniaus Vyskupas Matulevičius šiemet pats vizituoja lietuvių apgyventas parapijas, o gudų ir lenkų parapijas pevedė lankyti Vyskūpui Michelkevičiui.

NEDARBAS VILNIUJE DIDĖJA.

Bedarbių skaičius Vilniuje žymiai padidėjo. Darbo birža registruoja darbininkus, kurie norėtų vykti žemės ūkio darbams į Prancūziją. Įsiregistravusių tarpe yra daugiausia proto darbininkų, žemdirbių gi labai maža.

PLĖŠIMAI VILNIUJE TĖSIASI.

Netoli Stolpcų ginkluoti plėšikai birželio 10 d. perėjo lenkų sovietų sieną ir užpuolė kun. Radzivilo palivarką, kurį visiškai apipalė.

“Slovo” pranešimu, ant kelio iš Luškių į Hermanovičius du maskuoti plėšikai užpuolė važiuojančius pirklius Hasimovičių ir Anieškevičių. Kovo vieną pirklius nukauta; visas turtas su arkliais išvežta į mišką. Prapuolė taip pat Hasimavičiaus žmona.

—X—

PAJEŠKOJIMAI.

Bogušis, Jonas, 1908 m. gyveno Chicagoje, o vėliau De Pue, Ill.

Birvydas, Jonas, atvykęs Amerikon 1912 m. ir gyvenęs Scranton, Pa., būk tarnavęs J. Valstijų kariuomenėje.

Jeskulevičius, Valantas, paeina iš Krokalaucio parapijos, Kalvarijos Apskr., būk atkeliavęs Amerikon 1912 m. ar 13 m. ir gyvenęs Bostone, o vėliau New Yorke.

Blazinskių šeimyna, apie 30 metų Amerikoje. Tėvas Kazimieras Blazinskis, paeina iš Galicijos, Motina Kazimiera, iš namų Mickevičaitė. Jų vaikai: Vladislovas, Edvardas ir Bronislovas, 1915 m. jie gyvenę Buffalo, N. Y.

Bernatavičius, Julijonas, 1915 m. gyveno Wilkes-Barre, Pa. Karo laiku tarnavęs kariuomenėje ir sveikas sugrižęs.

Matulionienė, Magdė, iš namų Kvizikevičiūtė, apie 40—45 metų amžiaus. Atvyko Amerikon prieš 18 metų. Paeina iš Šilėnų kaim., Namaniūnų Valšč. Alytaus Apskr.

Survila, Antanas, atvyko Amerikon 1913 m. ir gyvenę po No. 62 E. Main St., Southbridge, Mass.

Geizauskas, Kazimieras, atvykęs po antrašų 118 E. 10th Pl., Chicago, Ill. Paeina iš Stalmokų Kaim., Šiaulėnų valšč., Šiaulių Apskr.

Petrauskaitė, Karolina, Antanina, šioji ištekėjusi už Slavanskio, ir Franciška, kuri būk ištekėjusi už Otto Kuryzna.

Jos atvykusios Amerikon 1913 m. ir gyvenusios Syracuse, N. Y.

Kapčiūnas, Mykalojus, ir jo vaikai Zigmantas ir Antosė, gyvenę Batavia, N. Y.

Gedryn, Vladys, atvykęs Amerikon 1912 m. ir gyvenęs Gardner, Mass., o vėliau Newark, N. J.

Šepetis, Pranciškus, atvykęs Amerikon 1912 m. ir tūlą laiką gyvenęs Chicagoje, paeina iš Sesikų valšč., Ukmergės Apskr.

Banaitis, Antanas, atvykęs Amerikon prieš 19 metų. Gyvenęs Chicagoje. Turės apie 60 m. amžiaus, paeina iš Šeduvos valšč., Panevėžio Apskr.

Neimontas, Karolis, prieš karą gyvenęs Philadelphia, Pa.

Raškauskai, Jūrgis ir Steponas, gyvenę So. Boston, Mass.

Skliutas, Juozas, atvykęs Amerikon dar praeitais metais.

Jurkus, Justinas, gyvenęs Amsterdam, N. Y.

Jaloveckiai, Adolfas ir Mykolas, atvykę Amerikon prieš 30 metų ir gyvenę Boston, Mass.

Podolskiai, Jonas ir Mykolas, atvykę Amerikon prieš 25 metus, siuvėjai.

Gulbinas, Tadas, Jonas, paeina iš Papilės, Šiaulių Apskričio.

Simanauškas, Antanas, atvyko Amerikon prieš 22 metus.

Budrys, Jeronimas, prieš karą gyvenęs Argentinoje.

Slesoraitis, Antanas, gyvenęs Chicagoje.

Zenkevičius, Juozas, paeina iš Seirijų, Alytaus Apsk.

Bartkevičaitė, Elena, ištekėjusi už Paul, gyvenusi Amsterdam, N. Y.

Viršminėtom ypatom Konsulate randasi svarbių žinių ir todėl patys ar kas kitas apie juos žinantis prašoma atsiliepti šiuo antrašu:

Lithuanian Consulate,
38 Park Row,
New York, N. Y.

—O—

IVAIRENYBĖS.

Kokaino epidemija Rusuose. — Anglų laikraščiai praneša iš Maskvos baisių naujienų, kurios aiškiai liūdija apie visą rusų gyvenimo vargą. Rusų sveikatos valdyba paskyrė vieną komisarą ištirti padėčiai tų vaikų, kurie neturi kur prisiglausti. Jo daviniais, vienoje Maskvoje yra per 50,000 vaikų, kurie neturi kur prisiglausti. Apie 40% šitų nelaimingųjų vaikų yra apimti kokaino epidemija. Tai yra 8 — 13 metų vaikai, kurie naikina savo sveikatą kokainu. Vienu atsitikimu buvo priimta 20 vaikų į prieglaudą. Rasta, kad jie visi buvo atsidaavę kokaino nuodams. Įžymus Maskvos gydytojas Boncharovas pareiškė konstatavęs, kad daug vaikų kas savaitę suvartoja kokaino už 100 aukso rublių. Šitų pinigų jie dažniausia pasivagia. Dauguma šitų jaunų kokainistų valkiojasi Maskvos priemiesčiuose, kur jie prisiglaudžia apleistuose namuose ir barakuose.

Londonas žemėn grimzda. Londono gyventojai labai susirūpinę savo ateitimi. Vienas mokslininkas tvirtina, kad Londono miestas lėtai grimzda į žemę. Ką jau dalinai tvirtina atsitikimas praėjusiais metais Dovingstre, kame vienas namas nugrimzdo žemėn žemiau jos paviršiaus. Toks pat pavojus gresia ir Vaterlo tilto arkoms, pro kurį važiuoti uždrausta. Vienai šv. Petro bažnyčios kolonai gresia pavojus pargriūti dėlei tos pat priežasties. Mieste daug randasi ir kitų mažesnių žymių, rodančių apie miesto grimzdimą žemėn.

Didžiausias grybas. Anot prancūzų laikraščių, Prancūzijoje, netoli Šalono, burokų lauke rasta didžiausias kremblys (grybas), kuris svėrė 8 kilogramus (20 svarų). Kremblys pasiūstas laboratorijon ištirti.

Dėdės galės vesti savo tetas ir galės jungtis sese riečiai bei brolvaičiai. Tokį įstatymą be diskusijų priėmė Anglų žemieji rūmai.

Italijoje parduoda titulus. Nesenai išleistas Mussolinio dekretas atėmė tūkstančiams italų aristokratų titulus, kuriuos popiežiai buvo suteikę nuo 1870 m. Dabar galima titulus nusipirkti tokiomis kainomis: kunigaikštis — 70,000 lirų, markizas — 50,000, grafas — 40,000, baronas — 30,000.

Naujas Rusijos kalendorius. Sov. Rusijoje dirbamas naujas kalendorius, kuris vadinsis “proletaro kalendorium”. Jis susidės iš 12 mėnesių, kiekvienas mėnuo iš 6 savaitių ir kiekviena savaitė iš 5 dienų. Tuo būdu kiekviena penkta diena bus nedarbo diena.

Ko pats nenori, nedaryk ir kitam.

Kas Jaunimo Veikiama.

INEŠIMAI LIET. VYČIŲ 12-TAM SEIMUI.

1. Seimas turi rinkti specialę komisiją, kuri rūpintųsi jaunumečių Vyčių organizavimu, duotų nurodymus ir darytų įtakos į vietos katalikų darbuotojus.

2. Centro Valdyba turėtų paruošti atatinamos literatūros jaunimui, organizatyvio pobūdžio, kuri plačiai būtų skleidžiama lietuvių tarpe, Vajaus laiku.

3. Seimas turi duoti teisę Centro Valdybai pašalinti Centro raštininką bent kada, jeigu numatyta, kad jis neina tinkamai pareigų — į jo vietą pasamdyti kitą (kodėl tik del raštininko tokia teisė? Red.)

4. Centro Valdyba turėtų išduoti L. V. organizacijos nariams-ėms ženklą, kaip liūdymą narystės.

5. Daryti Vajų delei pašelpos skyrta.

6. Numazinti narių mokesčių iki 20 centų mėnesiui. Iš kalbamųjų 20c. 5 centus kuopos pasilikėtų izde, o 15 centų siųsti į Centrą. Turtingos kuopos nuo narių galėtų imti tik 15 centų, tas lengvintų sutraukti daugiau jaunimo į Vyčių organizaciją.

7. "Vyti" leisti regulieriai, nežiūrint kokio didumo. "Vyties" neišleidimas laiku, žemina organizacijos vardą ir mokina narius negerbti drausmės.

8. Įvairinti "Vyties" turinį, kaip tai: a) gerb. Centro Dvasios Vadovas ir Centro Pirm. turėtų daugiau rašinėti į organą paraginimų, atsišaukimų, b) daugiau rašyti apie pačią organizaciją ir jos naudingumą, c) įvesti skyrių, kuriame būtų rašoma žymesni įvykiai Lietuvos istorijos, d) dėti mokslinio turinio raštų, ir apskritai svarbių pasaulio žinių.

9. Išleisti sieninį kalendorių.

10. L. Vyčių Centro namo dar nepirkti (?), tam reikia turėti pradžia savų pinigų.

11. 13-ji Seimą kelti į rytines valstijas. Vakarinėms valstijoms laikyti Seimą apylinkei, kenkia visai organizacijai (?).

L. Vyčių 25 kp. Valdyba:

Pirm. — Jurgis Kuzas,

Rašt. — A. Baltrušaitė,

Cleveland, Ohio,

liepos 24, 1924 m.

CHICAGO, ILL Iš L. Vyčių Chicagos apskričio susirinkimo. Paskutinis susirinkimas buvo š. m. liepos 12 d. Davis Square parko salėje.

Pradėta malda. Vytei Ūseliūtei apleidus Chicago, jos vieton apskričio raštininke išrinkta 13 kp. narė ir raštininkė Elena Baltrukoniūtė.

Delegatai dalyvauja iš: 36, 16, 14, 13, 8, 5, 4 24 ir 35 kuopų, reiškia visų Chicagos apskr. kp. Nežiūrint į pereitų susirinkimų padarytus pageidavimus nesivėluoti, ir šį kartą dalis delegatų atėjo labai pasivėline.

Priėmus dienotvarkę, apskričio pirmininkas daro pranešimą iš apskričio darbuotės. Praneša apie išdalinimą apskričio dovanų kuopoms, kurios laike Vajaus daugiausia naujų narių prirašė. Pastebi, kad tos dovanos padarę gero įspūdžio kuopose. Del apskričio veikiančios komisijos praneša, kad kuopų įgaliotiniai iki šiol susirinkimų nelanko — ignoruoja.

Vytis Mickeliūnas praneša J. Ramanausko koncerto reikalą. Kaip tik bus nuskirta koncerto diena, bus dėdama pastangos koncertą padaryt pasėkmingu.

Vytis St. Šimulis praneša, kad kitų metų piknikui daržas (National Grove) yra paimtas.

Vytis M. Zujus praneša apie "Pavasario" Sągogos atsiųstą padėką Chicagos apskričiai už 50 dol. auką. Taip pat primena, kad kuopos ruošėsi prie Seimo.

Vytis St. Paliulis daro pranešimą iš Sporto Lygos liepos 4 d. išvažiavimo žaidimų. Aukų publikoj surinkta \$17.35. Vytis Alf. Panavas praneša, kad laike rung-

tynių su 47 kp. 13-ji kuopa yra nustojsi daug sviedinių, maždaug 10 dol. vertės. Del to iškilo ginčų, ar išlaidas užmoka Sporto Lyga ar apskritis. Nutarta palikt susitart Sporto Lygai su apskričio valdyba ir 13 kp. iškašcius atlygint.

Vytis V. Rūkštalis nusako Vyčių 47 kp. beisbolininkų sentimentą po rungtynių liepos 4 d. išvažiavime. Jie labai pasipiktinę, kad vietoj 9-nių atmainų (innings) žaista tik 7 atmainom. Sporto Lygos valdybos nariai paaiškino, kad nesusipratimas kilęs del laiko, nes galima buvo lošt tik nuo 2 v. iki 4 val. Nutarta, kad apskričio valdyba parašytų laišką 47-tai kuopai, pažymint, kad nesusipratimas kilęs ne iš blogos valios ar priežasties, tik del laiko ir kad 47-ji kuopa nelaikytų tai už blogą.

Renkama komisija paruošimui Seimui įnešimų ir sumanymų. Nutarta rinkti iš trijų asmenų. Ši komisija derins visų Chicagos apskričio kuopų rezoliucijas, sumanymus, įnešimus ir patieks juos svarstyti sekančiam, priešseiminiam, apskričio susirinkimui. O jau po to visais Seimui. Į komisiją išrinkta Matas Zujus, Br. Jakaitis ir P. L. Savickas.

Metinio išvažiavimo raportą išdavė Br. Jakaitis. Nusiskundė, kad kuopos nesilaikę komisijos parėdymų. Šiaip jau viskas pasisekė. Dovanų daugiausia surinko 16-ji ir 4-ji kuopos. Iškaščių susidarė virš 27 dol. Likusios dovanos nutarta palikti apskričio žinioj. Komisijai pareikšta padėka už jos uolų pasidarbavimą.

Nutarta kitais metais rengt du apskričio pikniku. Kitas, priešseiminis, susirinkimas bus Cicero, Ill. Susirinkimas baigta malda.

Delegatas.

CLEVELAND, OHIO. — Jaunimo darbuotė. Liepos 14 d. š. m., L. Vyčių 25 kp. laike pusmetinį susirinkimą Lietuvių salėje. Susirinkimas buvo gausus dalyviais ir rimtais svarstymais. Buvo komisijų pranešimai. Svaidininkų ratelio vedėjas, Jurgis Venslovas, pranešė, kad ratelis stiprus, daro gerą pažangą Jau šį metą žaidė aštuonis kartus, tai 4 laimėję, o 4 pralaimėję. Ratelis yra įskaitytas į klasę "B". Pranešimas priimtas. Žymėtina, kad J. Venslovas yra pilnai pasišventęs sportui ir kuopos reikalams. Nedaugiausia tokių turime.

Šeimyninio išvažiavimo komisija iš: P. Urbšaičio, J. Sadausko, J. Bleizgio pranešė, kad turi nuziūrėję gražių vietų delei išvažiavimo. Priimta. Nutarta išvažiavimą rengt liepos 27 d. P-ni Štaupienė pareiškė, kad būtų išrinkta komisija valgiams gaminti. Priimta. Išrinkta komisija iš: p-nios P. Štaupienės, p-lių P. Urbšaitės, O. Urbšaitės ir A. Simonaitės. Kaip iš sąstato matoma, galima spėti apie gardžius valgius,

Teatro komisija iš: J. Sadausko, J. Bleizgio ir P. Bortniko darė pranešimą. Pranešė, kad kurinys "Pančiai" ir "Keistutis" mokinamasi. Komisija pažymėjo, kad kai kurie turį roles — nesilanko į repeticijas. Reiškė noro, kad visi imtųsi aktyvesnio darbo.

Pikniko komisijos vardu apyskaitą išdavė J. Kuzas. Pajamų buvę \$229.01, išlaidų — \$132.62. Gryno pelno — \$96.39.

Pranešimas priimtas ir išreikšta padėka komisijai ir darbininkams už pasidarbavimą.

Kuopos raštininkas, J. Usalis davė pusmečio darbuotės apyskaitą. Priimta. Iš apyskaitos paaiškėjo kuopos padėtis. Ji parodė, kad kuopa pažanguoja.

Del L. Vyčių Seimo. L. Vyčių šių metų Seimas bus netolimoj kolonijoje, Homestead, Pa. Iš mūsų kuopos daugumas vyks į Seimą (nemažiau tuzino), tai jau iš anksto maštoma apie įnešimus.

Išrinkta komisija sudarymui įnešimų iš: inž. Alf. Stankaus, J. Kuzo, J. Sadausko, p-lės M. Mikelioniūtės,

A. Buknio, J. Venslovo ir J. Bleizgio.

Komisija sudaryta iš narių, kurie nuolatos seka organizacijos darbuotė, tai yra vilties, kad patieks rimtų inėsimų.

Pašelpa. Plačiai kalbėta apie L. V. pašelpos skyrių. Daugumas mano įstot.

Gavo kvietimą. L. Vyčių 25 kp. gavo kvietimą iš L. Vyčių 11 kp. Homestead, Pa., kad kalbamųjų kuopų beisbolininkų komandos turėtų rungtynes laike L. Vyčių Seimo. Kuopa kvietimą priėmė ir pareikalavo atlyginimo kelionės išlaidų — \$75.00. Atlyginimas mažas. Bet ar nepabijosi Clevelandiečių stotį „mūšį“? Ateitis parodys.

Susirinkimas. L. Vyčių 25 kuopos priešseiminis susirinkimas bus rugpj. 11 d. Šis susirinkimas bus vienas svarbiausių, nes bus renkami atstovai į Seimą. Yra tokių narių, kurie spenduojami delei neužsimokėjimo mėnesinių duoklių, tai prašome ateiti ir užsimokėti, tuomi palengvinsit darbą valdybai ir Centru. Visi gyvieji nariai-narės kviečiami į susirinkimą!

Jaunuolė.

NASHUA, N. H. — Iš L. Vyčių 20 kp. veikimo. Liepos 4-tą d. dalyvavom L. Vyčių N. A. apskričio gegužinėje Lawrence, Mass.

Liepos 6 dieną turėjom linksmą išvažiavimą parap. darže. Žmonių apsilankė gausiai. Dalyvavo ir gerb. kl. kun. P. Daniūnas, taip pat įžymi pianistė A. Kiburiūtė iš S. Boston, Mass., kuri turėjo galimybės susipažinti su Nashuos Vyčiais.

Liepos 7 dieną kuopa laikė pusmetinį susirinkimą. Narių buvo gausiai ir visi rimtai svarstė iškeltus dalykus. Gerb. kl. kun. P. Daniūnas pakvietė Vyčių kuopą prisidėti prie parapijos rengiamo bazaro (Darbininkų Dienoj). Bazaro pelnas eis pataisymui salės, kuri bus pavesta jaunimui. Gerb. klebonas taip pat inėšė paskelbtą kontestą, kad ligi bazaro dienos kodaugiausia narių prirašyt prie 20 kuopos. Daugiausia prirašiusiems klebonas pažadėjo duot dovanas.

Nashuos jaunimas — Vyčiai amžinai liks dėkingi savo vadams už gerą širdį ir darbus.

Korespondentė.

GARY, IND. — Vestuvės. Birželio 1-mą dieną šv. Kazimiero bažnyčioje gerb. kun. J. S. Martišiūnas surišo moterystės ryšiu Sofiją A. Gedvilaitę su Jonu Kaminsku. Altoriai bažnyčioje buvo padabinti lelijomis ir baltom panavijom. L. Vyčių korus puikiai sugiedojo „Veni Creator“. Izabelė Kučinskaitė giedojo „Ave Maria“. Po šliūbo Vyčiai susirinko į vestuvių vietą ir kartu su jaunaisiais linksminos. Choras ir Vyčiai įteikė ponams Kaminskams puikią dovaną atminčiai.

Sofija Gedvilaitė (Kaminskienė) yra nenuilstanti darbuotoja Vyčių tarpe ir katalikų visuomenėje. Be to, ji yra įžymi koristė (soprano), gabi scenos mėgėja. Vyčių mergaičių atletikos skyriaus pirmininkė, pirmutinė Vyčių kuopos koro narė.

Jonas Kaminskas yra uolus darbuotojas Vyčių tarpe ir kitose katalikų draugijose, taip pat koristas.

Linkime šviesiausių dienų!

Pagerbimo vakariene. Liepos 9-tą dieną, šv. Kazimiero parapijos svetainėje L. Vyčių 82-tra kuopa surengė pagerbimo vakarienę priėmimui gerbiamo vargonininko E. Šlapelio ir jo žmonos, taip pat išleidimui gerb. Teo. Supranavičiaus ir jo žmonos.

Svetainė buvo puikiai padabinta Gary miesto spalvomis (pilkai ir auksiniai). Visi buvo nepaprastai nustebinti valgių įvairumu ir stalo papuošimu. Toji vakariene toli pralenkė čia rengtas vakarienes. Programas susidėjo iš žaislų ir šokių, taip pat buvo „kontestas“ kepurių dirbimo iš spalvuoto popierio. Pirmą dovaną (bonkelę kvėpalų) laimėjo už gražiausią padirbtą kepurę poni Teo. Supranavičienė, antrą dovaną (bukietą

kvietkų) laimėjo Adolpas Mališauskas. Toastmesteriu buvo poni J. Kaminskienė.

Gerb. kun. J. S. Martišiūnas įžangos kalboje plačiau nušvietė tos vakarienės tikslą. Kalbėjo kuopos pirm. B. Stankus, gerb. vargonininkas E. Šlapelis, ir Teo. Supranavičius. Tos vakarienės šeiminkė buvo poni J. Kaminskienė padedant keletai kit mergaičių. Iš vyrų Jonas Kaminskas daugiausia pasidarbo.

Linkėjome gerb. vrg. E. Šlapeliui ilgiausių metų mūsų tarpe!

Linkime ponams Supranavičiams geriausios kloties kitoje kolonijoje!

Vytė.

CHICAGO, ILL. — Lietuvos Vyčių 16-tos kuopos pusmetinis susimas įvyko birželio 10 d., šv. Jurgio parap. salėje Vyčių kambaryje. Šiame susime valdyba išdavė raportus iš praeito pusmečio kuopos darbuotės. Nors nedaug laiko praėjo nuo metinio susimo, kuomet nauja valdyba ėmė kuopai vadovauti, tačiau daug naudingų darbų nuveikė. Čia tik paminėsiu svarbesnius kuopos per šešis mėnesius nuveiktus darbus, kas įdomu bus ir kitoms Vyčių organizacijos kuopoms žinoti.

Du kartu kuopa ėjo in corpore prie šv. Komunijos: pirmą kartą prieš Velykas, antrą — laike Micijų. Abu kartu nariai gausiai susirinko. Per investitūrą J. Malonybės praloto kun. M. L. Krušo išpuošė bažnyčią ir broną žalių medžių bei žolių vainikais.

Sporto srityje suorganizavo vaikinų beisbolo ir mergaičių tenis tymsus. Surengė tris pasilinksminimo vakarėlius — šokius; vieną „Bunco Party“; šeimynišką vakarienę, pradedant naujų narių Vajų; du išvažiavimus į Thatcher parkus; paminėjimui 20 metų Lietuvos spaudos atgavimo surengė draugišką pasilinksminimą, kur nariai ir svečiai linksmai laiką praleido. Vajaus laike ir po Vajaus prirašė 66 naujus narius ir gal nemažiau jaunamečių; du kartu išleido išlaimėjimui serijas po \$10.00 aukso. Pirmą išleistos serijos davė kuopos atlėtam gerą pelną, antroji yra išdalyta nariams, ir visu smarkumu yra pardavinėjamos. Kuopa turi 148 pilnus narius ir nemaža jaunamečių. Pinigų kasoj \$22.38.

Valdyba, pasitikėdama narių pasišventimu organizacijos labai, žada dėti pastangų, kad ateinantį pusmetis dvigubai padidėtų naudingais organizacijai, tautai ir bažnyčiai darbais.

Užsibaigus valdybos raportams, kilo sumanymas surengti ekskursiją ežerą į Milwaukee, ar kitur. Neturint tikrų žinių, kaip prie to prisirengti, sumanymas liko atidėtas kitam susimui.

Prie kuopos prisirašė dvi panelės: B. Augustinaitė ir pilnamečių skyrių ir E. Mazeliauskaitė — jaunamečių skyrių.

Korespondentas.

WESTVILLE, ILL. — Mokslo metui užsibaigus, daugumas mūsų kp. narių išvažinėjo vieni atostogoms, kiti gi uždarbiauti. Nariai žymiai pamažėjo skaičiumi, bet likusieji nei kiek nenusimena, nes jauni ir energijos pilni. Pereitam susime prisirašė 2 nariai: A. Ramas ir L. Bernadaitė.

Turime už garbę, kad Bronius Stulginskis, mūsų kp. jaunas darbuotojas, šįmet baigė University of Ill. Kadangi turėjo vykt New Yorkan užimti poziciją, tad Vyčiai surengė „surprise“ išleistuvių vakarėlį, į kurį apsilankė daug svečių iš kitur. Kadangi neatmenu visų vardų, tai nė neminėsiu.

B. Stulginskui įteikta sidabrinis paišelis. Pastarasis atsisveikindamas prižadėjo su mumis dvasioje pasilikti.

Birž. 22 d. moterystės ryšiu liko surišti J. Vendelskas su K. Misiūnaite. Pastaroji mūsų lakštutė, kurios auksinis balselis visados mums čiuaba. J. Vendelskas didis scenos mėgėjas. Geriausios kloties, jaunajai porelei!

Liepos 20 d. viet. Vyčiai rengė išvažiavimą į Turkey Run, Ind.

Atostogas praleist buvo atvykę "Vaidyklos" pirm. J. Karpis ir J. Gruštas iš Chicagos.

Julytė.

—o—

Ivairenybės.

Romėnų burtai bei prietarai. Iki šiai dienai įvairiausiose pasaulio užkampiuose yra pasilikę nemaža įvairių prietarų bei burtų, kurie bijodami mokslo šviesos, dar tebesislapsto tamsuolių tarpe. Taigi, kad ryškiau supratus, kiek burtai yra nepamatuoti ir tamsumo padaras, dirstelėkim į romėnus, kurie nors ir buvo gana mokyti žmonės, bet vis tik mėgo "paslaptis".

Romėnų burtams bei prietarams, kuriems tikėjo įžymūs romėnai, dabar vargu ar įtikės giliausio Žemaitijos užkampio atkakliausias burtininkas.

Taigi, Mutianas, tris kartus buvęs Rymo Konsulu, už ausies nešiojo baltame maišelyje uždarytą gyvą musę manydamas, jog dėl to paliaus jam akys skaudėti. Įžymus karvedys Julijus Cezorius, kiekvieną kartą lipdamas karieton tris kartus šnapšdėdavo burtus, kad iš vežimo neiškristų lauk. Jį, mat, vieną kartą buvo ištikusi tokia nelaimė.

Rymo vergų savininkai manė, jog vaidilučių maldos pakakdavo, kad vergai nuo jų nepabėgtų.

Nebuvo žmogaus, kuris nebūtų bijojęs burtų bei prietarų. Taip, kiekvienas dėl tam tikrų samprotavimų turėjo tuojaus sutrupinti suvalgyto kiaušinio kevalus...

Iš anų laikų tur būt yra užsilikęs ir mūsų amžiais paprotys velyti čiaudančiam sveikatos. Romėnai jį begalo gerbia. Jie mėgdavo taip pat pamirkytu seilėse pirštu trinti ausį, kad palengvinus sunkias mintis. Kalbant laike pietų apie gaisrą, pylė viedrą vandens po stalu, kad nuo ugnies apsisaugojus ir tt.

Iš to matosi, kaip sunku žmogui atsikratyti nuo daugelio kvailybių, kurių ir dabar daug rasis.

Dėl to susidūręs su panašiu reiškiniu nepulk iš kartos tikintį jam žmogų, nebark jo, bet atsargiai supranta, mai, pasiremiant mokslo ir proto daviniais, išaiškink jam visą prietarų bei burtų negudrumą.

P. V.

Kada atsirado pirštinaitės. Prie seniausių žmogaus rūbų reikmenų priklauso ir pirštinaitės. Kritų labirintų pagražinimuose (liekanos taip vadinamos "egėjais" — graikų kultūros) randame ponių pirštinaitėse atvaizdus. Tuo tarpu kalbamasai (kritų) pasaulis, neatsižvelgiant į jo kultūringumą, iki šiam laikui yra dar labai mažai ištirtas. Romos valstybės laikais pirštinaitės irgi buvo tiek vyrų, tiek moterų dėvimos.

Viduramžiais pirštinaitė įgyja ypatingos simbolios reikšmės. "Širdies dama" savo riteriui dovanodavo pastarąją, kaip ženklą, kad sutinkama priimti jo patarnavimas. Kai kas riterių sekdamas jas net prie šalmo. Šaukiant dvikovon, riteris mesdamas savo priešui sunkią kovos pirštinę, kaip ženklą, jog jisai nori ižeidimą ar šiaip kilusį nesuipratimą ginklu išpresti.

Mūsų amžiuje kiekvienam tinka šiokiu ar kitokiu būdu su pirštinaitėmis susidurti, ypač kas sukinėjasi arti moterų. Pastarųjų vaidentuvė šiuo atveju, reikia pasakyti, yra berybė, nes moteriškų pirštinaičių "fasonai" kaitaliojasi veik kas mėnuo. Pačios esmės, žinoma, nepakeičiama, bet pajvairinimai dygsta, kaip grybai po lytaus.

K.

LIETUVOS VYČIŲ GENTRO VALDYBA.

Dvasios Vadas — *Kun. Ignas Boreišis*,
3553 Dix Ave., Detroit, Mich.

Pirmininkas — *komp. Aleksandras Aleksis*,
46 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Vice-Pirmininkas — *Mikas Bagdonas*,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Raštininkas ir Administratorius —
Vincas Rūkštalis,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

Iždininkas — *Antanas Valonis*,
2322 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Iždo Globėjai — *A. Rubliauskaitė*,
309 So. Kildare Ave., Chicago, Ill.

J. Gedminaitė,
1800 S. 11th St., Springfield, Ill.

Redaktorius — *Matas Zujus*,
4736 So. Wood St., Chicago, Ill.

Literatinė Komisija:

Kun. dr. Ignas Česaitis, "Draugo" Red.,
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Kun. A. M. Karužiškis,
4225 Chalmers Ave., Detroit, Mich.

K. Jonaitis,
4943 W. 15th St., Cicero, Ill.

D. Gustaitė,
9167 Russell St., Detroit, Mich.

Spaustuvės Direktoriai:

Kun. J. Vaitukaitis,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

B. Jakaitis,
3311 S. Halsted St., Chicago, Ill.

P. Palulis,
1645 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

P. Savickas,
2250 W. 24th St., Chicago, Ill.

A. Panavas,
3259 W. 65th St., Chicago, Ill.

—o—

LIETUVOS VYČIŲ N. A. APSKRITYS

KUN. P. JURAS, Dvasios vadas,
94 Bradford Street, Lawrence, Mass.

V. T. SAVICKAS, Pirmininkas,
427 E. Seventh Street, South Boston, Mass.

V. MEDONIS, Vice-pirminkas,
140 Bowen Street, South Boston, Mass.

O. RUGENIŪTĖ, Iždo Globėja,
Worcester, Mass.

A. ŠLUŽIŪTĖ, Raštininkė,
29 Montebello Road, Jamaica Plain, Mass.

J. VINCIŪNAS, Iždininkas,
73 Webster Avenue, Cambridge, Mass.

I. DAUKŠTAITĖ, Iždo Globėja,
Montello, Mass.